

PE ^B
346

VOOG

A-S. «Eestisiid»

VABRIKU LAOD:

Tallinn, Viru 14, tel. 447-87.
Tallinn, Laadaplats 70.
Tartu, Aleksandri 6, tel. 1-95.
Petseri, Turu pl. 17.
Narva, Peetri pl. 1
Viljandi, Tartu t. 1-a., tel. 30.

Laos saadaval siidi-, poolsiidi- ja puuvillariided.

* * *

Mööbliriie. Trükitud mustrid.

* * *

Restid ja praak-kaup odavalt.

TARTU KLAASIVABRIK

TARTU, RIIA TÄN. 125 TELEF. 482

ESITUS TALLINNAS, RATASKAEVU 6. TELEF. 470-39

Valmistab igasuguse mahutusega valgest, poolvalgest, pruunist ja tumedast klaasist: apteegi-pudeleid, tilk ja materjalipudeleid, uriin-klaase, monopolipudeleid, veini- ja viinapudeleid, konjakipudeleid, kristalli-, subrovka-, bordo-, õllepudeleid, mõdu, päient- ja lihtpudeleid, limonaadi-, tasku-, piima-, piima-proovipudeleid, reduktsioonklaase, tindipudeleid, odekoloni-pudeleid, kontoriliimi-pudeleid, sinepipurke, munalakipudeleid, veinipallone, mcosipurke, küünelakipudeleid, moskvalakipudeleid, aprefuur-pudeleid, oppodeldokipudeleid, masinaõlipudeleid, õliklaase jne. jne.

Laos alati rikkalik valik kõiksugu klaaskaupa.

Tellimisi võetakse vastu suurel ja väikesel arvul. Tellimiste täitmise kiire ja korralik. Hinnad väljaspool võislust.

Tulgeme soovitada ostjaskonnale oma kaupa, milline on leidnud seni suurt poolehoidu.

Ühisus

„VÕHMA EKSPORTTAPAMAJA“

VÕHMAS,
TELEF. 42

Peekonsigade ostmise aasta ringi. Tapapäevad on igal esmaspäeval ja kesknädalal

Ühisus „Võhma Ekspordtapamajal on oma

vorstitööstus Võhmas ja oma lihakauplused

Tallinnas, Valli tän. 10. Telef. 441-59. Poska tän. 28.
Viljandis, Posti tän. 18. Telef. 3-15.

„Võhma Ekspordtapamaja“ füüstussaadusi tarvitavad kõik perenaised nii maal kui linnas.

1934

1934

Jaapanlase armastus.

B-7601
Sf. 7971

Suurte mastide küljes ripub umbes tosin valgeid elektrilampe ning valgustab ööd. Nad valgustavad Marseille' sadamat. Nagu pikk valge kriidimägi seisab seal idamaale sõitev aurik oma sadade ümmarguste kollaka valgusega säravate kajutiakendega. Laev saabus öösel Marseille' sadamasse ning tahab homme varakult, juba kella 9 ajal jätkata teekonda Aasiasse, eriti Jaapanisse. Enamik reisijaid kasutas peatust Marseille's, et jälle kord linnas õhtust süüa, sest laev on juba mitu päeva teel olnud.

Nüüd koidab juba. Salkades tõttavad laevale tagasi reisijad, kes tulevad öökohvikutest. Mõned on kinnitanud endile kirjud õhupallid kübara külge. Daamid on sületäied lilli ostnud, kõik on ülemelikult lõbusad. Need paar tundi, mis nad veetsid linnas, tundes kindlat maad jalge all, on teinud nad nii õnnelikuks.

Nüüd peavad nad tagasi minema kõikuvale laevale.

Kastidel, tünnidel, kohvritel kirjutatakse telegramme, postkaarte, — viimaseid tervitusi kaugetele omastele viimasest Euroopa sadamast.

Laeva pardal seisavad pea pea kõrval reisijad. Paljud väikesed kodakaparadid klõpsuvad: pildistatakse sadamaelu.

Märjale sadamasillale, sinna, kus pakikandjad edas-tagasi jooksevad, on üks jõumees asetanud oma pruuni vaiba-räbala. Ühel pool vaiba serval tantsib tema väikene kümneaastane tütar. Teinepool vaiba serval istub ta poeg trikoos ning mängib viulit. Kolmandal küljel lamavad pommid ja kuulid ning neljandal seisab ta ise valges määrdinud trikoos.

Laevavile andis juba märku ärasõiduks. Sadamasillal rüselevad pakikandjad, tantsijanna, väike viuldaja ning jõumees vaskraha pärast, mis langeb nende vahele nagu pruun rahe. Pikkamööda hakkab laev liikuma. Ikka kaugemale ja kaugemale jääb sadam. Sajad lamamistoolid tuakse välja. Soojadesse reisumantlitesse ning värvilistesse rätikutesse mahitult lamasid reisijad tugitoolides. Valgeks värvitud raudseinad sisendasid küll kindlusetunde, kuid nad mõjusid ka kainestavalt, nagu oleks laev üks määratu suur füüsikaaparaat laboratooriumis, ja inimesed nagu preparaadid, mida kunstlikult tuleb hoida kuni maandumiseni teisel mandril. Reisijate seas, kes lamavad üksteise kõrval tugitoolides, nagu oleks laevatekk suur laatsaret, paistavad eriti silma kaks jaapanlast, kes on saatjaks kahele saksa daamile, kellest üks noor punasejuukseline, teine aga vana valgejuukseline. Jaapanlased on tuntud näitlejad Okuro ja Kutsuma, kes oma trupiga olnud Euroopas ringreisul ning nüüd Jaapanisse tagasi sõidavad.

Okuro oli alles mõni päev tagasi abiellunud noore saksa neiuga, ja noorik, kes harjunud oma vanaema juures, ei tahtnud ka nüüd vanaemast lahus olla. Nii siis saatis kaheksakümneaastane valgejuukseline daam noorpaari ta Jaapani reisul.

Mõlemad jaapanlased olid euroopa rõivastuses; silma paistsid ainult nende kollased näod ja nende väikene kasv, mis iseäranis silma torkas pikakasvuliste inglaste kõrval.

Ilse, Okuro noore ja ilusa abikaasa,

Ephag

hambapastaga

hoiate hambad

terved ja valged

juuksed särasid punakalt, neil oli kuld-
kalade metalliläige.

Ta kandis rohelist reisiülikonda, mis
halli-, pruuni- ja mustaruuduliste rõi-
vaste seas, missuguseid kandsid inglan-
nad, eriti silma torkas.

Vanaema tema kõrval oma valgete
juustega, mis ehtisid ta pead nagu vana-
aegne hõbekaunistus, naeris sageli lõ-
busalt nagu ta lapselapski. Tema nägu
oli nagu päikesepaisteline talvepäev,
värske, kuid hääletu.

Iialgi vist ei ole kaks inimest nii mu-
retult ja rõõmsalt võõrsile rännanud kui
need mõlemad daamid. Ilse ei teadnud
isegi, mida ta rohkem hindas oma me-
hes: kas tema õrna hoolitsemist, tema
vähenõudlikkust, või seda kergust, mis
laskis naeratades kõigile raskustele vas-
tu minna.

Ainult üks asi tegi Ilse rahutuks: ta
hakkas aru saama, et aasialase juures
ei ole mitte kõik nii arusaadav ja selge,
nagu see, et viis ja viis on kümme; tema
juures võib viis ja viis kord tuhat tä-
hendada ja teinekord ainult nulli. Ilse
mõistis, et ta ei taipa veel sajandikkugi
osa oma mehe hingest. Kuid just see, et
ta tema jumalikkude rahu imestades järsku

ehmuma pidí loomasarnastest kõrihäälit-
sustest, mis lasksid aimata loomalikku
kirglikkust — see tegi Ilse vaikseks nagu
kodujänese, kes pandud maoga ühte puuri.

Ta oli võtnud vastu jaapanlase abielu-
ettepaneku, sest et ta janunes seikluste
järele, et ta tundis huvi kõige eksooti-
lise vastu.

Kord, hilja õhtul, kui Ilse istus oma
mehe kõrval laevatekil ja nägi pimeduses
ainult tema põleva paberossi otsa, tõm-
bas ta mehel paberossi suust, viskas
vette ja ütles pahaselt:

„Armsam, kuidas võid sa suitsetada
ning ainult oma paberossi vastu huvi
tunda? Kadestan paberossi, et ta suudab
sind nii huvitada. Ma ei ole veel nii
vana kui vanaema, kes siis rahulikult
magama jääb, kui sa tundide viisi vai-
kides tema kõrval istud ja suitsetad. Ta-
haksin meelsamini, et sa mu tapad ning
merre viskad, või midagi muud kurja
teed mulle, kuid ma ei talu seda, et sa
vaikselt ja ükskõiksel ilmel minu kõr-
val istud ja suitsetad. Meie ei tunne tei-
neteist ju veel läbi ja läbi, et millestki
enam rääkida ei oleks. Mulle näib, nagu
murraksid sa mulle truudust, kui oma
paberossi rohkem armastad kui mind.”

Sellepeale vastas noor aasia abielu-
mees:

„Kui ma paberossi tarvitán, mis mind
rahustab, siis ei ole ma sellepärast sind
veel omast südamest välja heitnud. Sind
vajan ma just eriliselt oma rahustami-
seks. Pabeross üksi ei suuda mind ra-
hustada.”

Ilse kargas üles ja hüüdis:

„Kui sa aga ühel päeval paberossi ase-
mel üht teist naist vajaksid, kes sind
rahustada suudab, siis peaksin mina ra-
hulikult sellele alistuma, Okuro?”

Mees naeratas ning sõnas veel rahu-
likumalt:

„Jaapanis armastab mees ikka oma
naist, kuni ta teda ära saatnud ei ole.
Ja naised ei päri meie juures mitte me-
helt nii palju.”

Ilse vihastus veel enam:

„Sina võid nii siis paljusid naisi ar-
mastada, sest see teeb sind meheliku-
maks? Ja mina peaksin leppima sellega,
kui sa jagad oma südant, oma hinge ja
keha teiste naistega, kuna mina lootsin,
et laulatus kinkis su tervikuna minule?”

„Mitte mina ei kuulu sulle, vaid sina
kuulud laulatusest peale minule,” vastas
jaapanlane rahulikult. „Mina olen jää-
nud selleks, kes ma olin, olen ainult

rikastunud sind omades. Kuid meie aasia mõistete järele oled sina kadunud lau-
latuse hetkest peale, sind ei ole enam.”

„Mina olen nii siis pulmapäevast peale surnud?”

„Ja, Ilse, kõige suurem õnn on Nirva-
nas. Ja naine, kel ei tarvitse teenida
raha ega teenistuseasjus muret tunda,
viibib juba pulmapäevast peale taevas,
kuna mees jõuab sinna alles oma surma-
päeval.”

Need ja sarnased kahekõned olid sage-
dased.

Iialgi ei olnud neil Berliinis, kus nende
tutvus alguse saanud, niisuguseid vaid-
lusi olnud.

Järgmisel peatuskohal Port-Saidis, ro-
hekas-sinise Aafrika taeval all, kadus aga
rahutus Ilse südamest. Neljakesi jalu-
tati paar tundi Port-Saidi tänavatel
egiptlaste, araablaste ja abessiinlaste
keskel, istuti tänavakohvikus ning vaa-
deldi ameerika miljonäride tütreid, kes
tõttasid Kairo kiirrongile. Liikudes tõm-
munahaliste aafrika neegrite keskel, igat-
ses Ilse kaitset leida oma mehes.

Kui ta aga nägi selja taga kõndivat
Okurot ja Kutsumat, ei rahustanud see
teda sugugi, sest jaapanlased tundsid en-
did siin Aafrikas veel rohkem võõrastena
kui Euroopas. Okuro kollane näovärv
tundus Ilsele naeruväärselt sarnanevana
laibale Aafrika neegrite tumepruuni na-
ha kõrval. Nüüd ei olnud see ainult mõt-
teviis, mis neid lahutas. Nüüd oli asi
juba halvem — Ilse hakkas juba kehali-
selt vastikust tundma. Öhtul laevale jõu-
des heitis ta varem kui harilikult sāngi
ning teeskles magajat, kui Okuro ta
juukseid silitas ja talle meelitusi kõrva
sosistas.

Sisemisele rahutusele vaatamata naeris
Ilse järgmisel päeval ja oli lõbus, et va-
naema midagi ei aimaks.

Laeval oli elu ka mitmekesisemaks
muutunud. Seal liikusid rikkad india
kaupmehed euroopa riietuses, paksude
kuldketide ja sõrmustega ehitud. Mek-
kasse sõitvad usurändajad rohelistes
turbanites, buddausu mungad sinepi-kol-
lastes mantlites, türgi käsikauplejad tu-
mesinistes ja lillades pikkades kuube-
des, poolalasti fakiirid, kes kandsid jä-
medaid kõisi, india käsitöölised valgeis
pükstes, punaste vestide ja kullaga ti-
kitud mütsidega, sinna juurde veel pruun-
nahaline india laevameeskond sinistes
pükstes ning punase pika vööga oma tiig-

Pärnu Laeva Aktsia-selts, Pärnu

S/S.

„Kalevipoeg“

Kapten B. GEBHARDT

Tallinn - Stockholm - Tallinn.

Tallinn — Stockholm

Igal laupäev. 16.00 min., tul. igal neljap. 11.00

Stockholm — Tallinn

Igal pühapäev. 14.00 tul., min. igal kesknelj. 12.00

Sõiduhind: 1. kl. 30 kr., 2. kl. 20 kr., vahe-
tekk 15 kr., tekk 10 kr.

Esitaja

Tallinn, Thomas Clayhills & Son,

S. Brokusmägi 14.

Telefon 435-58 & 435-26.

Telegramm-aadr.: Clayhills — Tallinn.

risarnaselt päinduva palja ülemise ke-
haga, kes paljajalu siia-sinna tõttasid.

Laev tõttas ja tõttas ning kandis en-
daga sada igasugust mõtteilma, sada
isesuguse rassi esindajat. Ta sõitis läbi
Suezi kanali, mille kaldad on kaetud miil-
ide pikkuselt kollaka liivaga nagu kulla-
tolmuga.

Suezi ümbruse tühjusele ja vaikusele
järgnes Punase mere põrgulik palavus,
kus ühelt poolt paistavad lillakalt ku-
mavad Nuubia kaljumäed, teiselt poolt aga
— hõbedane nagu tuhaga kaetud Araabia
mägestik, kus Siinai mäe siluett nagu vä-
riseks palavusest. Uimaselt, nagu oleks
veri nende soontes muutunud punaseks
viinaks, lamavad reisijad tugitoolides.

Söögisaalides liiguvad laes pikad valged
linasest riidest lehvikud, mis tõmmatud
põiki üle saali, kuid need ei jahuta, vaid
saadavad ainult kuuma mereõhku ühelt
näolt teisele. Laev aga tõttab ja tõt-
tab. Pikksilmad avastavad iga päev ühelt
poolt Aafrika kallast, teiselt poolt aga
Araabia poolsaart. Öhtul aga näib, nagu
oleks taevas muutunud kuivanud kõr-
veks, ta on nüüd kollane nagu kõrveliiv.
Siis seisavad Aafrika kohal pikad rohe-
kad pilved nagu tondikogud.

Reisijad, kes ei suutnud palavuse pärast kogu päeva sõnagi rääkida, imestavad nüüd õõilu, kuid õhk on ikkagi kuumem kui Euroopas kõige palavamal juulikuu päeval.

Neli päeva kestis sõit Punasel merel, siis jõuti Adeni kindluse juurde. Maha jäid kitsad somali-neeprite lootsikud, mis seniajani olid saatnud laeva nagu ahvikari, maha jäid ka maad, kus valitseb poolkuu, ning hall Araabia kivine rand, kus valged minaretid seisid nagu valged lipuvardad ja mille taga asus haaremitemaa. Kõik see kadus õli-kollase taeva varju. Ees aga ootas neid idas veel nägematu, kuid iga tunniga lähemale jõudev India, millest nende tee mööda viis.

Punase mere lõõnav kuumus, mis oli teinud oma meediumideks kõik inimkehad, kaotas oma mõju. Inimesed muutusid jälle iseseisvalt mõtlejateks olevusteks.

Ühel õhtul istus Ilse vanaema kõrval laevalael. Daamide lähedal istus Kutsuma ja luges. Laev sarnanes suurele india trummile, millel merelained mängisid marsse.

Kaubanduse

A.-S.

Hüppler & Ko.

TALLINN,
S.-Tartu mnt. 43
Telefon 305-01.

Soovitame suuremal ja väiksemal arvul:

rauda, plekki, igasugu tööriistu,

ehitusmaterjale,

majapidamis-, jahi- ja maalri-
tarbeid.

O S T A M E :

v a n a rauda,
malmi, plekki
ja muid metalle.

„Kui palju mõtteid on tähed äratanud reisijais,” mõtles vana daam. „Kui mitmed tuhanded inimesed on öösel unistades vaadelnud lõuna-taeva tähti.”

„Härra Kutsuma,” ütles vana daam, „teie võrdlete alati minu juukseid õhtuse lumega Hirayama mäel Biva järve ääres oma kodumaal Jaapanis. Nii tõesti kui minu juus enam tumedaks ei muutu, nii tõesti usun ma ka, et Ilse iialgi paremat meest ei oleks võinud leida kui Okuro. Kuid sellega ei ole veel öeldud, et Okuro Jaapanis mitte paremat naist ei leiaks ja ka ilma Ilseta õnnelik ei oleks.”

Kutsuma, kes oli uurinud maakaarti, vaatas üles ning sõnas:

„Imestan eurooplasi, kui hästi nad on kõik korraldanud. Maakera on nad jaganud pikkuse- ja laiusekraadidesse. Kuid nad ei leiuta süsteemi oma tundmustele ega lühikesele inimelule, mis ometigi koosneb noorusest, küpsest east ning vanadusest, millel kõigil olemas oma kindlad piirid.”

„Kuid, minu härra,” katkestas nüüd valgejuukseline daam kannatamatult, „tundeid ei saa ometi viia süsteemide alla. Armastus võib luua korratust ja korda ühelajal. Armastus on nagu hasartmäng: pannakse õnne peale kas punasele või mustale, ent kindlat süsteemi ei ole. Kes armastab, tahab olla ise õnnelik ja õnnelikuks teha ka teist, kuid elu näitab alles, kas ta on tõmmanud tühja või täis loosi.”

„Kus armastus on, seal on ka igavene õnn,” ütles aasialane. „Teie, eurooplased, soovite, et mees teeniks eluaeg naist ja peaks teda endast kõrgemaks. Meie, aasialased, nõuame naiselt, et ta meest teeniks ja temale alistuks, ja leiame, et see loob korra armastuses mehe ja naise vahel. Jumalad ei ole teid, eurooplasi, mitte asjatult lasknud leiutada mikroskoobe oma silmade jaoks. Teie asetate ka armastuse mikroskoobi alla, et teda uurida. Teie, eurooplased, võite rääkida asju, mis jäävad meile igavesti nägematuks.”

Vana daam vastas:

Teie, aasialased, võite seda ka, kui ainult tahate. Kuid teie olete oma jumalate alandlikud lapsed.”

Kutsuma vastas elavalt:

„Eile rääkis mulle Okuro, kui jõudsi me Adeni kindluse juurde, et ta ei hakka iialgi enam Ilsega vaidlema nende vaadete üle, mis Ilsel kui eurooplasel abielule on. Ta on kõigega õnnelik, mis Ilse ka

ei arvaks. Ta ei hooli enam oma harjumustest ega külgekasvanud kommetest, ning tahab armastusest Ilse vastu ka oma kodumaal elades eurooplaseks muutada. Ta armastus on nii suur, et see kõik ta enese tõekspidamised on kaotanud."

Kutsuma ootas rõõmuavaldust vanalt daamilt. Kuid et seda ei järgnenud, siis tundus talle korraga vaikimine põhjatu kuristikuna nende vahel.

Naeratades algas ta jälle juttu:

„Miks vaikib õhtune lumi Hirayama mäel? Tema, kes ennesti nii ilusaid asju rääkis?"

Seal ohkas vana daam:

„Kahest armastajast peab ikka üks tugevam olema. Mees peab olema tugevam, ta ei tohi iialgi kaotada oma arvamist.

Õelge seda Okurole! Ikka, kui ta näeb minu valgeid juukseid, mida teie, jaapanlased, võrdlete õhtuse lumega Hirayama mäel, tuletagu see talle meelde, et ta peab olema tugev, ta ei tohi iialgi Ilse ees alla suruda oma õigekspidamisi. Nii nagu Hirayama mäel lumi ei sula, nii ei tohi ka iialgi naise tahtmine hävitada tema tõekspidamist. Ainult siis suudab ta teha Ilse õnnelikuks."

Kerkis silmapiirile Ceylon oma pilvede sarnaste siniste mägedega. Siis ruttas laev ikka edasi ida poole. Ilse unistas palmimetsadest, sest ta teadis, et läheduses olid maad püha India metsade ning tempelitega. Ning seal elasid rahvad, kes olid nii head, et nad pidasid pühaks ka looma und, — ka ühe hulkuva koera und, kes lamab rahvarikkal tänaval päikese käes ja näeb und. Ükski jalahoop ei ärata teda, sest iga uni, ka ühe hulkuva koera oma, on paradüis, mis kaotab hetkeks kõik maapealsed mured. Sellepärast austatakse ka looma und. Ei kuule seal iialgi piitsa plaksuvat, ainult hõbekellukesed ergutavad hobuseid.

„Kui imelik," arutasid mõlemad jaapanlased, „et Euroopa ja Aasia asuvad ühel ja samal maakeral, need maad, millel ei ole midagi ühist. Euroopas elatakse vanasõna järele: Aeg maksab raha. Aasia ei hinda ei aega ega raha."

„Kõige imelikumana tundub minule," ütles vana daam, „minule, kes ma tulin Euroopast lumivalgete juustega ning uskusin enda seisvat juba elulõpul, et siin Aasias minu tunded ja mõtted noorenevad. Kui vaatlen end hommikul peeg-

lis, imestan, et lumi ikka veel katab mu pead."

Möödusid Taga-India, Penang ja Singapore, laev jõudis juba Hiina vetesse.

Singapore'is aga toibus Ilse oma indiaunistusist. Seal, kus hiinlasi nagu liiva mere ääres, kus kollane tõug pruuni välja tõrjub, kus Ilse nägi veel kollasemaid inimesi kui jaapanlased, haaras teda hirm tuleviku eest. Pilusilmalised inimesed kohutasid teda. Nende pilusilmad, nende kõrged põsekondid näisid nagu moonutatavat.

Õhtul, kui ta tuli Singapore'ist tagasi laevale, ning taevas oli kaetud kollaste õhtupilvedega, mis sarnlesid hiinlaste nägudega, ei läinud ta enam oma mehe juurde kajutisse. Ta tõttas vanaema juurde, surus näo vanaema riietesse ning nuuksus.

„Laps, laps, tead, mis sind kurvastab," ütles vana daam. „Ka mina mõtlesin tänasellele. Kuid aeg õpetab harjumist, ja harjumine võib teha su jälle õnnelikuks, küll näed, et ka kollase tõuga võib elada sõpruses."

„Mina mitte," ütles Ilse. Ma ei mõelnud seni sellele, et mul tuleb elada tulevikus

K-M.

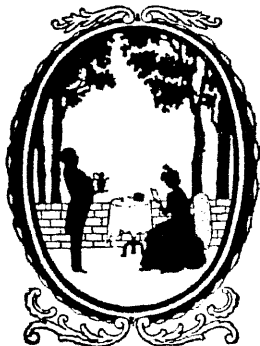
„R. Ü. K.'il“

on alati laos kõige uuemad inglise ja kodumaa vabrikute **ülrikonna-, palitu-, mantli- ja kostüümiriideid** ja nende juurde minevad manused, nagu **voodrid, nõõbid**, siidid jne.

O. Ü. Riieiturite Ühiskaubamaja
Tallinnas, S. Karja tän. 19. Telef. 455-77.

Perenaised

nõudke ainult „Rekord kohvi“

mis igas paremas koloniaalkaupluses
saadaval.

Tööstus ja ladu :

Tartu, Lille tän. 3. Telef. 408.

ainult kollaste inimeste keskel. Okuro oli mulle armsam, kui ta üksi haruldusena Euroopas viibis. Kuid täna kadus ta mu silmis teiste kollanägude hulka, nagu oleks ta uppunud Hiina merre. Ma ei suuda enam minna tema juurde kajutisse. Lähemas sadamas põgeneme ja sõidame tagasi Euroopasse. Mul on tundmus, nagu vajaksin ma kaelani kollasesse savisse ning lämbuksin, kui peaksin jääma kollanägude sekka."

„Kannata laps! Harjumus toob sulle tagasi õnne," kordas vanaema.

„Harjumus on sulaste õnn, nii ütlesid sa alati varem, vanaema. Ja nüüd loobud sa oma ütelsest, et lohutada mind!"

Mõlemad naised istusid kitsal voodiserval; nad istusid vaikides umbes tund aega, viibides mõttes Euroopa tänavail, mõlemi rinnus põles igatsus kodumaa järele, mõlemad nad surusid tagasi nuuksumist, tundes, et laev kannab neid ikka edasi.

Saabus öö. Ilse jäi vanaema juurde ja palus vanaema kaudu Okurolt vabandust.

Mis sel ööl juhtus, ei tea täpselt vist keegi neist, kes viibisid laeval.

Vana daam tundis äkki, et teda tõugati voodist. Ta hüüdis Ilset. Väljas kostis kisa. Kõik lambid olid kustunud. Laev seisis liikumatult paigal. Kui vana daam kohvri, millele ta oli kukkunud, üles tõusis, haaras teda keegi sülle ning kandis läbi põlvini ulatuva vec, läbi vee, mis oli täidetud oigavate inimkehadega. Siis tundis ta, et teda asetati ühe teise laeva laele, mis nagu tume mägi kuuvalgel ööl seisis selle põhjavajuva laeva kõrval, mille pardalt ta tuli.

Ta tundis Okuro ära, kes teda ettevaatlikult asetaski valgustatud saalis punasele vaibale. Siis hüüdsid mõlemad nagu ühest suust:

„Ilse!" Ning Okuro kadus.

Vana daam nägi enda ümber poolalasti naisi ja mehi, kes nagu hullumajas nutsid, naersid, ning ühtejärke „appi!" hüüdsid, ehkki nad olid juba päästetud.

Mõned mõistuse kaotanud mehed olid madrused kinni sidunud. Mõned mehed kiskusid kroonlühtri laest, löid puruks klaaspirnid ning karjusid: „Meie ei taha valgust! Meie ei taha midagi näha!" Laeva äärel enda kõrval nägi ta helgiheitja valgusel kaht meest, kes teineteisega heitlesid. Viimast jõudu kokku võttes hüüdis ta:

„Okuro! Kutsuma! Ilse! Ilse!"

Siis nägi ta, kuidas üks mees tagus teise pead vastu laeva äärt ja tõstis siis uimaseks löödu õrnalt üles ning tahtis saali kanda. Kui kantav ja kandja mõlemad saali jõudsid, langesid nad nagu surnud lävele. Need mehed olid Okuro ja Kutsuma. „Ilse!" oigas vana naine veel kord ning langes siis mõlema jaapanlase kõrvale meelemärkusetult maha.

Päästetud kuulsid järgmisel päeval, et öösel uduga nende laev ja laev, millel nad praegu asuvad, kokku olid põrganud. Teiste uppunute seas toodi ka Ilse laivale.

Kutsuma aga hoidis Okurot kajutis kinni ning pettis teda, öeldes, et Ilse on päästetud ühes oma vanaemaga, Ta kartis nimelt, et ta sõber kargaks veel kord vette, nagu ta seda laeva hukkumisel püüdis teha, kui ta Ilset ei leidnud.

Kuid Okuro ei uskunud teda, raputas pead ning sõnas:

„Tean, et Ilse on uppunud. Tema hing oli juba varem Euroopasse tagasi läinud, ta oli mulle surnud juba ammu enne kui juhtus laevaõnnetus. Ilse ei ela enam, muidu viibiks ta praegu siin. Muidu oleks ta ka viimasel ööl enne laeva hukkumist

jäänud minu kajutisse. Ilse ei tule enam tagasi."

Nüüdsest peale kuni maandumiseni Jaapanis jäi Okuro kõige vastu ükskõikseks. Ta vaatles ainult tundide kaupa oma käsi, neid käsi, mida Ilse nii väga oli armastanud. Okuro, Kutsuma ja vanaema istusid sõnalausumata päev päeva kõrval laevalael. Ilse nime ei nimetanud keegi. Kuid Kutsuma valvas vana daami ja oma sõpra. Sest seal all näis veel sügav külgetõmbejõud olevat kõigile neile, kelle omaksed olid uppunud õnnetuseõöl.

Ühel hommikul kerkis silmapiirile Jaapani saarestik mägede ja riisipõldudega.

Mõlemad jaapanlased toibusid ükskõiksusel, ainult valgejuukseline daam jäi tummaks, tema silmad näisid ütlevat: „Sest saadik, kui Ilse on surnud, on maailm minule kirstukaaneks. Tahaksin meeldi kirstus lamada.”

Kui Nagasakis laevasild alla lasti ning all mootorpaatides jaapani reisijate omaksed neid vastu võtsid, nägid inimesed, kes Okurot ja ta noort naist ootasid, imestusega kuulsat näitlejat laevalt maanduvat, toetades õrnalt vana valgejuukselist daami.

„Kas Okuro selleks Saksamaale sõitiski, et naida vana daami, kelle juuksed on valged kui õhtune lumi Hirayamal?” küsisid endilt ta sõbrad ning sugulased. Kuid keegi ei naernud.

Okuro sõprade seas, kes olid tulnud teda tervitama, oli ka keegi kirjanik, see ei suutnud unustada seda pilti, mis temale avaldas vana valgejuukseline daam, keda ta pidas oma sõbra naiseks. See kirjanik kirjutas hiljem draama, ning kuude möödudes, kui vana daam juba ammugi Euroopasse oli tagasi jõudnud, luges ta Okurole ja Kutsumale seda ette.

Kutsuma, kes esines Jaapanis naistes osades, sattus vaimustusse Ilse osast draa-

mas, ning Okuro pidi mängima vanaema osa.

Jõudis kätte esietenduse õhtu. Okuro kandis valgest siidvatist parukat. Veel iialgi ei olnud keegi näinud nii head mängu. Ainult mõned üksikud, kes teadsid laevahukkumise lugu, imestasid, et noor abielumees võis kaasa mängida draamas, mille ta ise alles mõne kuu eest üle elanud. Paljud pidasid teda südametuks, arvates, et ta oma noore naise surma üle sugugi tõsiselt ei kurvasta.

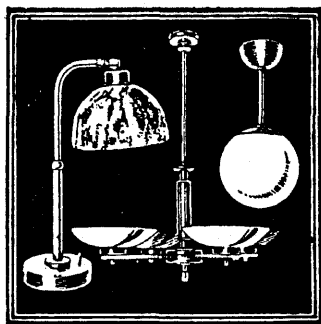
Algas viimane vaatus, ja nimelt see koht, kus päästetud vanaema roomab kajuti ukse vahele ning hüüab Ilset. Kuid selle asemel, et hakata hädaldama Ilse surma üle, kargab vanaema mängiv Okuro üles, astub näitelava äärelle ning hüüab hõisates:

„Vaadake mind, olen üleelatud hirmust uuesti sündinud ning targaks saanud! Hõisake ühes minuga! Kiitke õnnetusejumalat, kes suurem on kui õnnejumal. Pühalik ja masendav on õnnetusejumala pilk, kui ta selle meie poole pöörab. Mina ei kurvasta hukkunu pärast, ja ka teie ei pea minu üle kurvastama, kes ma olen kõige suurema jumala, nimelt õnnetusejumala äravalitu.

„Hõisake ühes minuga!” hüüdis ta veel kord. Siis tuli lavale Kutsuma, kes mängis Ilse osa ning pidi olema nüüd surnud, haaras hullumeelse oma käte vahele ja talutas ta välja.

Pealtvaatajad nägid veel, kuidas Kutsuma Okurole valge paruka peast kiskus, et vähendada ta palavust. Hirmuhüüdega kargas rahvas püsti, sest Okuro juus oli muutunud mängu ajal nii valgeks kui vatiparukas. Kõik tundsid aukartust armastaja hingevalu ees. Kõik teatrisolijad nutsid, ja keegi ei unusta vist iialgi armastajat, keda üleelatud valu muutis valgeks nagu lumi.

Elektrotehnika äri ja tööstus

„JÕUD & VALGUS“

Tartus, Rüütli 11
Telefon 4-48

*valmistab moodsaid ja maitsekaid
elektri-, lae- ja seinarmatuure, laua- ja
öölaualampe.*

Äri ladu esitab rikkaliku valiku.

» 1 1 3 «

Istusime parajasti õhtul Metro-klubis, vaikes nurgas, ja kuulasime jutustusi Pariisi elust-olust, mida meile rääkis Kusti Vesivärv, kes hiljuti sealt kodumaale jõudis.

Õlu oli juba ammu joodud. Olukorda mittetundjale oleks võinud näida veidi imelikuna, et viis meest istuvad laua ääres, millel seisab vaid poolik õllepudel ja klaasid. Kuid Metros ei imesta keegi selle üle, kus vahel tundide viisi võib istuda „ankrus“, ilma et see eriliselt silma paistaks. Ei mingi amet pole nii rikas omapärasest teravamõttelisest naljast kui vaba kunstniku elukutse. Need suured lapsed on rikastanud oma hinge elukibedustes.

„Ankrus“ võib istuda ainult hooletu kunstnikuhing. Tulles klubisse istub ta muretult laua äärde ning tellib jooki ja sööki, ilma et tal pennigi taskus oleks. Kuid ta loodab kindlasti, et keegi tuleb, kes tema „ankrust“ päästab. Nii ka mainitud õhtul meie kõik istusime ja ootasime päästjat.

Vesivärv kõneles meile oma elust Pariisis ja tema huvitavad jutustused panid meid unustama, et meil oli kahesajakolmekümne-sendiline „ankur“. Kell lähenes kümnele, ei keegi tule... Rahulise iseloomuga Pintsäl põristas pöidlaga lauale, kuna väikesekasvuline Paju joonistas pliiaatsiga laua nurgale kõikisuguseid loomi.

„Poisid,“ sõnas Pintsäl väsinult, „mida teeme? Asi muutub juba kardetavaks.“

Paju jätkates joonistamist sõnas: „Küllap keegi ikka tuleb.“

„Muidugi tuleb,“ ütles Pärn, ning vaadates kellale lisas: „Aega on veel, kell ei ole veel 11.“

Maksuaeg lähenes siiski kiiresti. Ettekandja Liisi koristas ja puhastas juba laudu, kuid raha ei ilmunud ikka veel.

„Ma pean vististi Liisiga asja korraldama minema,“ ütles Pintsäl tõustes toolilt, kuid samal hetkel avanes uks, ning sisse astus kõikide ühine sõber — Villu.

„Tervis, poisid!“ hüüdis ta juba eemalt. Kõik ohkasid kergendatult, sest nähtavasti oli ta heas meeleolus, tal pidi siis ka raha küllalt olema.

„Kuule, sõber, on sul raha?“ küsis Vesivärv.

„On, kui palju vajate?“

„Kolm krooni,“ vastas Pintsäl hooletult ning lüües klaasiga vastu pudelit lisas juurde: „Anna rutem!“

Arve õiendati, ning Villu kutsus meid enda juurde külla.

Väljusime. Ainult Paju tõttas koju.

Jõudsime Villu hästimõbleeritud korterisse. Villu võttis kapist pudeli „isamaalist“ jooki ning asetaski lauale ühes kolme klaasiga.

Oli väga meeldiv olla Villu külaliseks. Ta oli südamlilik, alati lõbusas meeleolus ning hea humorist.

Villu oli umbes kolmekümneviie-aastane, heledajuukseline, sinisilmaline mees. Omas ta raha, siis sulas see pea kokku nagu lumi kevadise päikese käes. Ta oli küll abielus, kuid elas naisega lahus. Priimusele asetati teevesi. Pintsäl ja Pärn hakkasid kaarte mängima, teised aga istusid laua äärde, kus oli mugav juttu vesta.

„Teate ka, sõbrad, mis minuga eile juhtus?“ algas Villu.

Teadsime kõik, et Villu oli hea jutumees, asusime lähemale ning palusime rääkida.

Villu süütas suitsu ja võttes diivanil mugava asendi, algas: „Poolteist aastat tagasi lugesin lehest kuulutust, et keegi noor naine soovib kirjavahetust noormehega. Kirjutasin vastuse ning saatsin ära. Suur oli minu imestus, kui sain temalt vastuseks kirja, millele oli lisatud juurde

Hotell

Cosmopolite

KALEVANKATU (Kalevi tän.) 3.

Tel. 25-847.

Soovitab ilusaid tube
möödukate hindadega.

Sealsamas restoran ja söögisaal.

Vanim pealinna
kondiitriäri ja kohvik
H. FEISCHNER,
HARJU T. 45. TEL. 445-00.

Tordid

Koogid

Küpsised jne.

Ületamata headuses.
Tortide tellimisi täidetakse igal ajal täpselt.

väga ilusa noore naise pilt. Kirjas kirjutas ta, et on lesk ja kaunis jõukas, ning tundes end üksikuna lootis sel teel leida sõbra ja palus kirjutada: poste restante „113”. Samal päeval saatsin vastuse ja hakkasin ootama vastust. Saingi vastuse ning kirjutasin jälle, ja nii see algas. Kirjades käsitasime mitmesuguseid eluküsimusi ning püüdsime tungida inimese hinge sügavustesse. Tema oli huvitatud eriliselt Rooma klassikutest, ent tundis hästi ka eesti ja välismaa kirjandust.

Palusin teda, et ta mulle oma õige nime ja elukoha teataks, kuid tema vastas lühidalt: „Kui kohtume, küll siis kõik teada saate, seni oodake!” Kirjad muutusid ikka soojemaks. Meie nimetasime teineteist lemmiknimedega... Tema nimetas mind Villikeseks ja mina teda Ellikeseks. Mineval suvel tahtsin kasutada oma puhkust selleks, et teda külastada, kirjutasin sellest ka temale. Mis arvate, mis ta vastas? Kolm pikka nädalat ei ühtki vastust. Siis viimaks saabus kiri, milles ta teatas, et oli olnud reisul, haigestunud ning lamab voodis ega saa mind kõige parema tahtmise juures vastu võtta. Lubas ise õige pea mind külastada. Olin õnnelik ja ootasin kannatamatult tema saabumist. Selline iludus — ja armastab mind... Missugune õnneseen ma olen! Eile äkki sain telegrammi: „Saabun”. Olin kogu päeva nagu tulistel sütel.

Villu vaikis. Astus akna alla ja vaatas tänavale.

„Edasi, räägi edasi!” hüüdis Vesivärv kannatamatult.

„Nii see oli,” jatkas Villu istudes dii-

vanile, „läksin talle jaama vastu, kuid, härrad, teda ei olnud seal.”

Pahvatasime kõik naerma.

„Oodake ikka, see pole veel kõik. Seisin jaamas pool tundi, siis hakkasin ära minema. Ja mis ma näen, uksest tuleb mulle vastu — — — mu oma naine.”

„Ha-ha-ha,” naeris Vesivärv täiest kõrist. „Ootas kaunitari ja kohtas selle asemel oma naist!”

„Oodake veidi, sõbrad,” jatkas Villu. „Teate, mis ma kuulsin? Naine see oligi, kes mulle telegrammi saatis, tema oli olnud minuga kogu aeg kirjavahetuses... Usu siis veel naisi!”

„Küll olid sa ka rumal, et ei tunnud naise käekirja,” ütles Pintsell.

„Tema kirjad olid masinal kirjutatud,” vastas Villu.

„Kuid päevapilt?” jatkas Pintsell.

„Selle oli ta lõiganud filmilehest ja siis päevapildistanud.”

Nii lõppes Villu jutt. Vaatasime kõik huvitatult pilti, mille „113” oli saatnud meie sõbrale. Pilt kujutas kaunis tuntud filmidiivat, allkirjaks oli tal: „Villule tema nukralt Ellilt.”

Ostame mitmesuguseid

eksport ja siseturu

metsamaterjale

Metsatööstus A.-S.

B. Minkov ja Pojad

Tallinn,

Karu t. 39,

tel. 304-53,

tel. 310-95.

Ühe õpetaja päevikust.

Täna lugesin kõik läbi, mis olen kirjutanud päevikusse, alates sest päevast, mil töötasin koolis esimest korda.

See minu päevik näib minule kui klassi-päevaraamat. Kirjutan seal ainult lastest, sageli ka mõnda tähtsusetat sündmust. Ent see on ju loomulik, kuna mind ju üksinda lapsed huvitavad, nende omapärane, täis saladusi mõtteilm. Vaatlen lapsi täis teadusehimu ja püüan jälgida nende mõttekäiku, mõista nende hingeavaldusi.

Eriti huvitab mind praegu väike Leeni. Üks omapärane väike tüdruk, see Leeni — sootumaks teistsugune kui kõik teised lapsed klassis. Ta ei ole välimuselt küll väga meeldiv. Tal on veidi suured kõravad ning ühes neist on tal tingimata tükk vatti, sukad ripuvad tal sageli, üldse on ta kaunis korratu välimusega. Minu kaasteenija, preili A., ei salli teda.

„Üks rikutud laps,” ütleb ta sageli, „ta on valelik. Kuulake ometigi, kuidas ta

valetab. Mitte ühtegi sõna tõtt ei ole terves selles loos, mis ta praegu räägib! Nii mõnelegi täiskasvanule osutuks raskeks välja mõtelda sääraseid asju...”

Ta osutas ühte saalinurka, kus Leeni parajasti istus, ümbritsetuna teistest lastest. Ta jutustas neile midagi, ning ta kuulajate nägudest võis lugeda, et ta jutustus neid huvitas.

„Kuulake ometigi ise, kuulake ometi!” ütles preili A. pahaselt.

Astusin tasakesi ja tähelepanematult lähemale, et mitte segada väikest jutustajat — jäin seisma ning kuulatasin.

„... neli klaverit on meil, kõik nad on puhtast kullast,” jutustas väike 7-aastane tüdruk, ning ta nägu väljendas sealjuures vaimustust. „Ema peitis need klaverid pööningule, et neid keegi varastada ei saaks. Mina lähen igal õhtul pööningule, et kuulata muusikat...”

„Kes siis seal mängib?” sosistab Brigitte aralt.

„Ei keegi,” kostab Leeni samuti sosinal, nagu avastaks ta suure saladuse. „Keegi ei mängi — nad mängivad ise. Need on ju nõiutud klaverid...”

Ta tõstab sealjuures tähtsalt sõrme ning lisab pühaliku häälega: „Nad kõik on puhtast kullast...”

„Jutusta nüüd veel kapist!” palub väike Irma. Ta ümmargune punapõseline näoke särab ootusest.

„Jah, — jutusta meile kapist!” hüüavad ka teised lapsed.

Leeni noogutab peaga: „Hea küll!” Süleb silmad ning algab end tasakesi õõtsutades:

„Söögitoas on meil veel üks nõiakapp. Seal sees on kõiki toite, mida aga maailmas leida on!”

„Kas ka sooje vorste...?” „Kas ka šokolaadikooki...?”

Leeni noogutab nendele küsimustele.

„Kõike on seal... On mul nälg, siis avan ainult kapi ning võtan sealt seda, mis mulle meeldib... Maksavorsti — saridiine — kooki...”

Väike Brigitte kilkab vahele: „Siis ei tarvitse ju lauda istuda, et lõunat süüa?”

„Muidugi mitte. Avatakse ainult kapi üks ning süiakse...”

„Jutusta veel midagi, Leeni,” palub kee-

Esimesel kohal

oma headuse poolest on

**E. GUNTHERI
RIIDEVÄRVID**

**Rohu- ja värvikauplused
Tallinnas, Tartus, Viljandis.**

gi lastest. Leeni suleb jälle silmad ning algab sosinal:

„Siis on mul veel palju kleite... Palju, palju. Nad kõik on puhtast sametist ja siidist...”

„Miks sa neid siis selga ei pane?”

Leeni raputab pahaselt pead. See küsimus kiskus teda välja ta unistuste-maailmast.

„Kannan neid ainult öösel. Päeval ja liikudes tänaval võivad nad kergesti määrduda, sellest oleks kahju. Kuid jõuluks kingiti mulle ilus väike auto!”

„On see ka kullast?” küsis Brigitte uudishimulikult.

„Muidugi kullast... Ning veel karp sardiine — ka — ka kullast. Ning onu saatis, mulle veel muidki asju. Kõik kullast...”

Kõik asjad olid tal kullast. Lapsed kuulasid ta jutustusi vaimustusega. Ta

aga jutustas edasi suletud silmil, keha siia-sinna õõtsutades...

„Üks rikutud ja valelik laps!” kostsid äkki mu kõrvu prl. A. pahased sõnad.

„Teie peate teda valelikuks. Minu arvates aga on ta luuletaja...”

Mina ja väike Leeni saime headeks sõpradeks. Preili A. aga on pahane — ta arvab, et mina Leeni iseloomu oma hellusega veel rohkem rikun.

„Ta peaks saama hea nahataie, küll siis kaoksid ta inetud valed!” ütleb ta

Minule aga meeldib just see, mis prl. A. vihastab — selle seitsme-aastase lapse luulelend. Ma imestan sageli ta ideede üle. Veel rohkem aga üllatab mind ta leidlikkus. Ta ei jää iialgi vastust võlgu.

Arvaku preili A., et Leeni on rikutud ja valelik laps, mina aga olen selles veendunud, et Leenist kasvab kord kuulus kirjanik ning luuletaja.

Kuidas hoolitseda väikese lapse eest.

Väikese lapse uni.

Meie oleme harjunud pidama und puhkuseks, mida vajab inimene pärast tööd, mis on kulutanud ta jõu. See ongi nii. Seepärast võibki mõni küsida, mis põhjusel magab nii palju laps, kes ei tee mingisugust tööd? Kuid seejuures unustatakse, et igasugused eluavaldused — kasvamine, toitmine, hingamine, vereringvool — nõuavad samuti teatavat jõukulu, ja väikeste laste juures need protsessid sünnivad iseäranis kiiresti. Laps väsib sellest ja vajab puhkust pärast tööd, mida me mitte ei näe. Ja uni ongi siin parimaks abinõuks puhkuseks, sest magades need protsessid sünnivad pikkamisi.

Last magama asetades peab panema tähele, et lapse peaalune ei oleks liig kõrge, sest see raskestab hingamist, ja peaaju ei saa küllaldaselt toitu. Liig madala pealuse juures aga, see on kui pea asub peagu horisontaalsel pinnal, veri tungib tugevasti peaaju, mille tagajärjel laps viskleb rahutult edas-tagasi ja karjatab unes. Muidugi ei tohi kuidagi lasta lapse peal rippuda.

Kui laps magab rahutult, siis peab kõigepealt jõudma otsusele, mis on rahutu une põhjuseks. Neid põhjusi võib olla väga palju, näiteks ebamugav seisund, liig soe magamisruum või liig soe voodi, või jälle rõhub mingisugune riideosa. Ka väga tühi kõht ja sagedane nähe — üleliia täidetud kõht, mis põhjustab kõhu korratust, on unepuuduse põhjuseks. Ühe sõnaga kõik, mis

mõjub kuidagi ärritavalt ning rahutuks tegevalt. Tuleb leida üles see põhjus ja võimalikult kõrvaldada.

Igasuguseid kunstlikke rahustamisvahendeid, nagu näiteks mitmesugused tilgad ning pulbrid, väikestele lastele mitte anda, kui seda ei nõua tungiv vajadus, ja mitte ilma arsti eeskirjata. Ka ei ole kasulik last kätel edas-tagasi kanda ja teda kiigutada, sest see võib saada kergesti harjumuseks ja teha ema seisukorra raskeks. Eriti raske oleks see tööga koormatud emale, sest laps siis enam teisiti ei uinukski. Kui lapse hääolu takistavad asjaolud on kõrvaldatud, uinub laps isegi, kui ta on muidu terve, ja ei maksa talle enam palju tähelepanu pöörata ega teda asjata hellitada.

Tähelepanu tuleb pöörata ka asjaolule, et last ei tohi öhtul enne magamaminekut ärritada — lapsega mängida, kõditada, nagu lapsehoidjad tihti armastavad teha, see võib olla rahutu une põhjuseks. Emad peavad üldse teraselt tähele panema oma lapsehoidjaid.

Ka on väikesele lapsele kahjulik magada ühes voodis täiskasvanuga: siin võib tahtmatult ärritada ja segada lapse und, kõnelemata sellest, lapsuke peab tõmbama oma pisukestesse kopsudesse täiskasvanu mürgitatud hingeõhku. Samuti ei ole soovitatav kahel väikesel lapsel magada ühes voodis. Üks võib rebida teisel teki-kese pealt, või lükata teise liiga voodi servale, üldse segada, takistades rahulikku und.

Tähtsamaid nõudeid oleks nii siis: piinlik puhtus — enne magamaminekut õhutatagu magamisruumi ükskõik missuguse ilma juures, mitte liig soe voodi ja magamisruum, umbes 15° R., lapse kõhu korrasolek. Seljas olgu lapsel magades lahe pikk öösärgike, mis ei pigista ega rõhu kuski. Vaip olgu kinnitatud nii, et see ei langeks maha, kusjuures laps võib higinest kergesti külmetada ja saada nohu või kõha. Voodivaip katku last kuni lõuani, käekesed olgu asetatud vaiba peale. Seega välditakse ka halbu harjumusi lapse juures. Ei ole tarvis harjutada last liig suure vaikusega ja väga pimedaga toaga.

Tuleb hoolitseda kõigiti selle eest, et laps magaks rahulikult kogu öö. Ja kui ta peaks magama rohkem tavalisest, siis mitte teda äratada. Kui aga mõnikord tarvidus peaks nõudma lapse äratamist enne tema enda ärkamist, siis peab seda tegema väga ettevaatlikult: pikkamisi, mitte iialgi äkki, enne tasa rääkima, siis silitama käekesest, nägu ja rääkima juba natuke valjemini. Kui äratada last äkki, võib teda ehmatada, ta võib saada tugeva südameklõppimise, mis tema tervisele väga kahjulik.

Lapse silmade eest hoolitsemine.

Silm on tähtsamaid organeid, seepärast ettevaatust selle eest hoolitsemisel! Kuigi lapse silm on lõpmatu õrn, on paljudel viisiks pühkida lapse silmanurki iga kättejuhtuva lapiga või põllenurgaga, tehes selle veel enne oma süljega

märjaks! Lapsukese silmanurkade pühkimiseks olgu täiesti eriline puhas lapp.

Liig terav valgus on samuti kahjulik, näiteks küdeva abju tuli, lambivalgus, päike. Viies lapse välja on soovitatav katta nägu ühevärvilise looriga, ilma mingisuguste ilustusteta. Iialgi ärge asetatagu lapse voodikest nii, et valgus langeks küljelt, sest siis areneb üks silm rohkem kui teine. Ka liig läikivad asjad ärritavad väikese lapse õrna silma.

Mõnel vanainimesel on viisiks pärast lapse vannitamist tõmmata suuga lapsel silmad puhtaks mustast seebisest veest. Sellega võib teha lapse pimedaks eluajaks.

Abinõu nahahaudumise vastu.

Sageli hauduvad väikeste laste, eriti veel kui nad on paksud, kaenlaalused ja jalgade vahed, samuti voltide vahed kaelal või mõnel muul kehaosal. Esiteks need kohad muutuvad punaseks, edasi nülguvad nahast ja sünnitavad lapsele valu. Harilikult emad raputavad haudunud kohtadele kas puudrit, talki või lihtsalt kartulijahu, mis mõnikord veel suurendab häda. Need ained, kui jahutavad vahendid, võivad osutada kasulikuks vaid alul, kui nahk on veel terve ja ainult punetab. Pärast aga nad ärritavad rohkem haigeid kohti ja ei anna haaval paraneda.

Kõige paremaks abinõuks on siin valge puhastatud vaheliin (saada igast apteegist), eriti boorvaseliin. See on täiesti kahjutu ja mõjub ruttu.

Ostame

tapamajas ja sigade vastuvõtte päevadel raudteejaamades

Kõrgema päeva hinnaga

peekon- ja pekisigu, loomi, vasikaid ning lambaid.

Müüme

OMA KAUPLUSIS: Tartus, Ülikooli tän. 7. Tel. 12-59. Tartus, Tähe tän. 72. Tel. 12-18. Tartus, Narva tän. 9. Tel. 12-22. Valgas, Vabaduse t. 33. Tel. 32. Petseris, S. Kaubaaida tän. 2. Tel. 1-08.

Oma tööstuse saadusi: vorste, suitsusinki, seapäid ja -jalgu, sea-, looma-, vasika- ning lambaliha j. n. e.

Kaup värske ja kõrgeväärtuslik. Hinnad võistlematult odavad.

ÜHISUS

«Lõuna-Eesti Eksporditapamajad»

TARTUS, TEGURI TÄNAV. TELEFON 12-24 ja 11-64.

MÕRVARID

Th. Leyden'i järele.

Naine oli südamehaige. Enneaegselt vananenud, sest ta teadis, et mees armatses teiste naistega. Mehel oli tast kahju. Oli ju naine rasketel aegadel alati truilt ta kõrval seisnud. Kuid nüüd... Mees oli kõik omandanud, mille järele ta igatsetud: raha, ilus suvila, auto. Nüüd igatsetas ta tervet, naervat, lõbusat naist, rõõmsaid lapsi. Ta vihkas peagu oma naist. Tuli mees koju, siis kuulis ta ainult naise halisemist. Ja läks ta välja, siis nägi ta naise näol vaikset etteheidet. Oh, kui ta ometi surnud oleks! Ta ütles naisele inetuid sõnu. Ütles, et naine mürgitab ta elu... Naine minestas. Südamekrambid. „Igasugune ärritus võib tuua surma,” ütles arst.

Paar päeva oli mees tagasihoidlikum. Kuid kauem ei suutnud ta oma kibedust varjata. Ta vihkas oma saatust. Kuid et ta saatuse vastu oli võimetu, siis kallas ta oma meelepaha haigele. „Mina olen veel noor,” ütles ta, „ja olen seotud haige naisega... kes igavesti haige.”

Sada korda kuulis haige ikka ühte ja samast juttu.

Ühel päeval leidis mees ta surnult asemelt. Mehe lein ja kurvastus oli tõsine. Ta soovis, et naine jälle ellu ärkaks. „Kas olen mina oma etteheidetega naise surmanud?” mõtleb mees lamades öösel unetult süngis.

„Lollus! Mis ma siis olen teinud? Ta oli südamehaige... seal ei olnud ju midagi parata. Ma abiellun pea uuesti.”

*

„Küll abielus muutub kõik,” mõtles neiu, abielludes joodiku mehega. Kuid asi ei paranenud. Mees jäi ikka joodikuks ja tarvitas ka uimastavaid vahendeid. Noor tüdruk ei kujutanud endale kõiki koledusi õieti ette. Naisena laps sai ta ainsaks troostiks, kuid laps oli haiglane.

„Eks lapsed ole väikestena enamasti ikka haiged,” lohutas end ema. Ent laps ei paranenud. Tal oli nõrk süda. Lapse naeratus lõikas emale alati südamesse.

„Veidi totter on see naeratus,” ütles naabrinaine.

Kaheaastasena suri laps. Ema ei lubanud meest väikesele surnule lähedale

tulla. Leegitseval pilgul hüüdis ta: „Mõrtsukas, sina tapsid ta!”

„Vaene ema on kurvastusest mõistuse kaotanud,” ütlesid naabrid. Kuid tema mees teadis seda paremini. Ta osutus siiski mõrvariks, kuid mõrvariks, keda seadus ei saa karistada. Kui ka ta vaene naine kord uppunult jõest välja tõmmataks — teda ei saaks ka siis milleski süüdistada...

*

Elektritramm peatub hetkeks. Trammi läheneb mees väsinud näoga, millel võib selgesti lugeda omakasupüüdmist. Mees jookseb trammijuhist mööda, et veel viimasel minutil peale hüpata. Trammijuhi naine on kodus haige. Ta laps suri kaheksa päeva eest. Raha ei jatku elamiseks. Ta nuriseb oma saatuse üle ja vihkab inimesi. See mees seal, kes veel viimasel minutil trammile tahab hü-

*Helsingisse sõitjaile
tähelepanemiseks!*

„Torni-hotell“ Helsingis

*pakub Teile kõige odavamate hindadega kõige suuremat mugavust. 13-dal ja 14-dal korral — **kohulk-restoran** toredate vaatega linnale ja ümbrusele.*

Telefon 30-611
Telegr. „Torni“

pata, ruttab koju. Teda ootab kodus õnelik naine ja terved lapsed. Need mõtted läbistavad sekundi jooksul juhi pead. Ta pani trammi äärmise kiirusega liikuma. See mees seal võib oodata järgmist trammi. Meie kõik peame ootama, ootama õnne. Kuid enamikule meist ei saabu õnn iialgi...:

Tramm liigub kiirelt. Mees, kes tahtis peale hüpata, komistas ja kukkus trammirataste alla. Kõlavad hirmuhüüded. Tramm lohistab enda järel verist keha. Konduktor tõmbab väriseval käel pidurirööri. Trammijuht peatab trammi, ta teab seda. Mees kes ruttas koju, on surnud. Kül mavärinad jooksevad trammijuhi üle selja. Aga tema ei ole ju süüdi. Muidugi ta ei talitanud õiglaselt. Ta oleks võinud veidi oodata. Kuid kas tahtis siis tema mehe surma? Ei — seda ta ei tahtnud! Aga ta südametunnistus ütleb talle siiski: „Sa oled mõrvar...”

*

„Juba jälle halb tunnistus! Aga mis seal õieti imestada? Kui sageli olen ma sind noominud! Kõik asjata. Tahad sa tänavapühki jaks hakata? Alles hiljuti noomis sind klassijuhataja, sest et sa riiukukk oled. Sa lõpetad kord halvasti — satud viimaks vangimajja. Sul ei ole autundmust! Kui mina koolipoiss olin... kuid milleks sinule seda rääkida! Sinu juures on headus maha visatud...”

Hallipäine isa läheb oma töötuppa. Ema töötab köögis. Ta süda valutab. Kuid ta ei tohi oma tundmusi pojale näidata. Ta ei tohi. Poiss on kui uimane. Ta silmad põlevad. Kõri on kui kokkupigistatud.

Temal ei olevat autundmust? Ta olevat riiukukk ja — mõtles poiss. Aga ta ei võinud ju mitte leppida sellega, et teised poisid tema ema lapitud kuue üle irvitasid. Tõsi! Nad on vaesed. Ja sagedane peavalu... ta ei suutnud kõige parema tahtmise juures paremini õppida... Kas pidi ta vanematele ütlema, et teda viimasel ajal peaaegu alati peavalu piinas? Isa ei usuks seda ometigi mitte. Emal oleks ainult üks mure rohkem. Aidata ei suudaks ka tema. Tal ei olevat autundmust... vangimaja... Ta tunneb, kuis veri ta peast valgub. Puuriv valu. Meeleheide on teda haaranud. Ta vihkab elu, mis nii kaastundmuseta julm tema vastu. Vanamad ei mõista teda, tema ei mõista vanemaid... Allüürniku toas on revolver. Ta nägi seda siis, kui ta kord noore üliõpilasega selle toas kõneles.

Revolvripauk kohutab isa. Ema on ehmatuses meeletu ega suuda paigast liikuda. Armas Jumal, — palub ta. Armas Jumal taevas, ainult seda mitte, ainult mitte seda! — —

Neil ei ole enam poega. Ema vaatab isale otsa. Ta pilgud reedavad ta mõtteid.

MATTO GROSSO

Suure osa Brasiiliast moodustab Matto Grosso provints, mis õige vähe tuntud maaosa. Ainult jõgesid mööda, mis tõttavad Atlandi ookeani tuhandete kilomeetrite pikkustena, on uurijatel õnnestunud maa sisse tungida. Kuid mõned miilid jõe kaldast eemal algab juba see piirkond, mis oma põliste metsade ja kõrgustikkudega on suletud igale valgele. Et see tõesti nii on, seda tõendab ka Brasiilia kaart, millele Matto Grosso kohal ainult jõed umbkaudselt õieti on joonistatud. Jõekallastel aga asuvad indiaanlaste suguharud, kuhu harva mõni misjonär ära eksib.

Üks neist vähetuntud indiaani-suguharudest on bororod, rändrahvas, kes Re-

Araguaya ja Rio Xingu vahel liikudes end jahipidamisest elatab. Bororod, kes suurekasvulised, ei tunne põllutööd, samuti ei huvita neid kui jahimehi laevasõit.

Üheks juba rohkem tsiviliseeritud suguharuks on orarimugud. Iga indiaanlane sellest suguharust kiitleb oma päritoluga mõnest loomast või taimest, kes on sugukonna rajajaks. On näiteks mõni selle suguharu perekond jaaguarist põlvenenud, siis usub iga liige selles perekonnas, et ta peale surma muutub jaaguariks. Muidugi ei keela see neid veel jaaguari tapmast, kuid jaaguari nahka riietusena tarvitada tohib ainult jaaguarist põlvenev perekond.

Arade suguvõsa üksi võib endale selle papakoide tõu sulgedega ehitud peakatteid valmistada ning nende sulgedega surnuid ehtida.

Orarimugude suguharu elab onnides, mis ringikujuliselt mõne kuristikku kaldal vee läheduses asuvad. Küla keskel asub onn, mis on kaks korda nii suur kui teised onnid. Sellesse onni kogunevad mehed päeval, et sooritada seal ühiselt koduseid toimetusi, nooli lõigata ja muud.

Selles meestemajas elavad kõik vallalised mehed kuni abiellumiseni. Abielu ettepanekuga esinevad siin ainult neiud, mis toimub järgmiselt: Hommikul valmistab abielluda sooviv neiu maitstva roa. Lõunapaiku ootab ta oma äravalitut, kui see kodust lõunasöögilt meestemajja tagasi läheb. Tüdrukut saadab ta ema, kes kannab toite ning kes ka noormehega juttu alustab. „Minu tulevane väimees, tulin oma tüdart saatma, kes sind armastab ja sinuga ühes elada tahab,” ütleb ta.

Juhtub ainult harva, et noormees kohe eitava vastuse annab öeldes: „Ei, ma ei taha temaga elada.” Harilikult aga lasseb noormees toidud maha panna ning sammub pilku toitudele heitmata meestemajja. Ainult siis, kui ema ja tütar on lahkunud, võtab noormees seisukoha. Tahab ta neiuga abielluda, siis maitseb ta temale toodud toite; ei taha ta aga abielluda, siis jätab toidud puutumata. Igal juhul saadab ta oma emaga, või kui see enam elus ei ole, mõne lähedase sugulasega toidunõud tagasi.

Kehale maalitud pruutkleit.

Õo saabudes lahkub noormees mingisuguse ettekäände all meestemajast ning hüilib tütarlapse telki, et seal ööbida.

Järgmisel hommikul püüab ta nägematult sealt jälle lahkuda. Tahab noormees nüüd kohe abielluda, siis läheb ta samal hommikul jahile. Enamasti aga kestab see abieluproov mõned päevad.

Siis läheb noormees jahile, jahisaagi aga viib ta oma ema kätte, kes selle tütarlapsele edasi annab. Sellega on abielu kinnitatud. Veel samal päeval palub ema poja nimel tütarlast enda onni, et poeg võiks pruuti ehtida ja maalidegä katta. Noormees maalib siis neiu keha punase värviga, mis asendab pruutkleiti. Ka ehib ta oma tulevase juukseid papagoisulgedega. Õlad ning käed ehitakse pardsulgedega. Kaela paneb ta pruudile kee, mis tehtud loomaküüsisist ning jaaguari hammastest — kõik need ehteasjad peavad aga peiu enda jahisaak olema. Käerandme ümber seotakse neiule puukooreribad, mis on abielunaise tunnuseks.

Peale pulmi süütab noorik tule oma perekonnale kuuluvas onnis, sest mees kuulub nüüd samuti naise suguharusse.

Lapsed sünnivad metsas.

Mitmesugused eeskirjad on orarimugudel, mille järele nad peavad elama. Palju on neis leida ebausku, kuid ka õige suurel määral õiget looduse tähelepanekut.

Enne sünnitamist läheb naine ühe või kahe sõbranna saatel metsa. Ja ainult siis, kui laps juba sündinud, tuleb ta jälle koju, et kasta last kurja eest kaitsvasse punasesse värvi.

Mõne päeva jooksul paastuvad vanemad: nad ei joo selle aja jooksul isegi vett ning ei suitseta, et laps oleks karastatud janu ja nälja vastu.

Sügis metsas.

Ruudi Kolb oli direktoriks ühes suu-remas viljaäris. Ta oli umbes neljakümne-aastane hästiriidetatud ja meeldiva välimusega mees. Tema olekus oli palju elumehelikku, aga et ta ka raha vajas, siis pidi ta kaupmehena omale raha teenima.

Väike blond Paula Bergmann, kes peale kaubanduskooli lõpetamist masinakirjutaja koha kontoris leidis, meeldis Ruudi Kolbile väga. Kõigi oma mõtetega alles

veel viimase suure armastuse juures viibides ei pannud ta alul Paulat, kellele ta oma kirjad dikteeris, sugugi tähele. Kuid juba mõne nädala pärast märkas ta, et Paula oli palju meeldivamalt riidetatud kui ta kaaslased, naeratas ikka sõbralikult, kuna teised tulid kirjutama tusaste nägudega. See meeldis Kolbile. Talle meeldis küll iga naine; tal oli ka naiste juures õnne. Sellepärast ei imestanud ta sugugi, kui ta ühel päeval

A.-S.
„D. Mirvitz ja Pojad“

Tartus, Raekoja 6, tel. 3-83.
Tallinnas, S. Tartu m. 13, tel. 306 81.

Suurim:

Porfelan-,
Fajanss-,
Kristall-,
Klaas-,
Email-,
Alumiinium-,
Alpaka-,
Nikkel-,
Lambi-,
maja-,
köögi-,
valgustarvete
ja iluasjade
suuräri
Eestis.

uudishimulikult imetleva pilguga Paulat silmitsedes märkas, et Paula vastas talle lahke naeratusega. „Ta edvistab,“ mõtles Ruudi. „Pahun, kirjutage edasi!“ jatkas ta ükskõikse, asjaliku häälega.

Ta süütas paberossi ning jalutades Paula selja taga edas-tagasi dikteeris kirju. Kui Paula oli juba läinud, istus Ruudi oma kirjutuslaua ääres ja vaatas veel ikka ukse poole, mille kaudu Paula oli lahkunud.

„Pagana pihta,“ urises ta endamisi, „ega sa, vanapoiss, ometi jälle mõnda lollust kavatse teha?“

Ruudi Kolb tegigi lolluse, mille eest ta end veel paar päeva tagasi oli hoiatanud. Ta korraldas asja nii, et Paula tuli ikka siis kirjutama, kui teist direktorit seal ei olnud.

Ka Paula pani seda tähele. Talle meeldis isegi, et direktor tundis huvi tema vastu. Direktor kõneles Paulaga lahkelmalt kui teistega, seisatas tema juures kauem kui teiste juures, kuid oli muidu tagasihoidlik. Ainult siis, kui Paula ükski direktori juures kabinetis viibis, silitas ta vahel Paula juukseid. Ja kui juba mõlemail selge oli, et nad teineteisele meel-

divad, vahetasid nad päevas ka mõne suudluse. Ruudile meeldis äkki ta töö, ja ka Paula leidis, et see vaheldus igava masinakirjutamise kõrval oli väga huvitav.

Paula Bergmann omas aga peigmehe. See oli ministeeriumi-ametnik Fritz Nadern, kellel oma kindel kuupalk ning kes ka muidu mõistlik noormees. Paula vanematele meeldis ta väga, ja peale selle oli ju noormehel koht, mis võimaldas talle vanaduspäevil pajukit saada. Nii oleks siis Paula tuleviku eest hoolitsetud. Sugulastele ja sõpradele tutvustati Nadernit kui Paula peigmeest, ning sellena oli tal õigus Paulale igal õhtul vastu minna ning teda koju saata.

Kolb teadis sellest peigmehest. Ta oli sageli näinud, kui Paula peale töö lõppu oma peigmehe käe kõrval lahkus. See oli vihatilk, millega Ruudi pidi harjuma, kui ta Paulast loobuda ei tahtnud.

Dir. Kolb pani viimase kirja käest, jäi Paula ette seisma ning küsis:

„Ütle, leiad sa selle olevat kena, et kohtume ainult siin tolmunud kabinetis?“

„Kena? Muidugi mitte. Kuid mis võin mina sinna parata?“

„Kas peame siis end ikka varjama?“

„Muidugi. Vähemalt esialgu. Kui ma sulle armas olen, siis mõistad sa isegi, et see teisiti ei lähe.“

„Armastan sind väga!“ Ruudi oli tütarlapsele nii lähedal, et see tema hingeõhku enda põsel tundis.

„Ära kurvasta! Ehk saabub pea juhus. Siis teatan sulle.“ Veel kord sõbralikult naeratades lahkus Paula kabinetist.

*

Oli ilus oktoobrikuu päev. Taeva sinna ei seganud ükski pilveke, puhus pehme soe tuul, nagu peaks varsti kevad saabuma, mitte aga sügis. Rõõmsad olid inimesedki, kes peale vihmast suve tahtsid nautida veel viimaseid ilusaid päevi, mis loodus neile ootamatult kinkis.

Paula tuli direktori kabinetti.

„Oled sa täna õhtul vaba?“

„Miks küsid seda?“ imestas Kolb.

„Lubasin sulle, et kui minu peigmees mulle õhtul vastu ei tule, siis teatan sulle.“

„Tõesti, on sul täna aega?“

„Jah, ta on ära sõitnud.“

Ruudi haaras Paula mõlemad käed, tõmbas ta enda rinnale ning suudles õrnalt. „Nii siis mida teeme õhtul?“ Kolb mõtles veidi.

„Mida tahad. Ainult enne kella küm-
met pean ma kodus olema.”

„Kui see nii peab olema, lepin sellega.
Läheme restorani!”

„Seal nähakse meid. See ei sobi mulle.”

„Sõidame linnast välja, seal ei tunne
meid keegi. Ehk oota — üks hea mõte:
läheme Piritale!”

Paula kargas üles. „Sellest ei või jut-
tugi olla.”

„Aga see oleks nii kena.”

„Kena küll, selle juures ma ei kahtle.”

Lühikese kaalutlemise järele raputas
ta eitavalt pead: „Sinna ma ei tule.”

„Miks siis mitte?”

„Sest et ma veini juua ei kannata, ma
naeran siis palju, muutun lõbusaks, üle-
meelikuks ja...”

„Ja?” Kolb ei suutnud aru saada, miks
Paula järsku enda kõne katkestas. „Pau-
la, mis sul viga on? Miks on sul nii mu-
relik nägu?”

„Peame mõistlikud olema. Vähemalt
mina. Ja vein — siis ei teata pärast
enam mis tehakse. Mõni lollus on ruttu
tehtud.” Kolb naeris: „Oled veel päris
laps. Esita siis sina mõni ettepanek.”

„Ma tean Nõmmel üht ilusat teed, mi-
da vähesed tunnevad, kus ühtegi inimest
ei kohta. Mu peigmees leiutas selle tee.”

Kolbis tärkas armukadedus.

„Kas sa ka täna õhtul ei lakka temale
mõtlemast?”

„Andesta, see tuli tahtmata...”

*

Kolb ootas büroo läheduses autode sei-
sukohal. Mõni minut hiljem saabus Pau-
la. Nad astusid taksisse ja sõitsid Nõm-
mele, kust nad jalgsi edasi tahtsid minna.

Paula sammus mõttes tee poole, mida
mööda... kuid ei, ta ei tahtnud sellele
mõtelda, tänane õhtu peab kuuluma ai-
nult Kolbile. Kuuvalgus säras sügisestel
lehtedel ning tee metsas, kuhu poole
Paula sammus, oli nii valge nagu päeval.

Imelik, Ruudi ja Paula kõnelesid ai-
nult tõsiseist asjust, ei ühtegi õrnust.

Nad olid juba tükikese maad edasi läi-
nud, seal silmas Paula mõni samm eemal
kaht kogu: üht naist ja üht meest. Mees
kandis just samasugust palitut kui tema
peigmees ning samasugust pruuni küba-
rat; see ei või olla eksitus, mehel on
ka sarnane kõnnak kui tema peignehel,
ta veab veidi pahemat jalga. Paula kah-
vatub ning toetub tugevamini oma saatja
käsivarrele, et mitte kukkuda.

Kolb ehmatas. Ta ei olnud Paulat iialgi

nii kahvatuna näinud. „Mis sul viga on?”

„Ei midagi, see möödus juba, läheme
tagasi!”

„Läheme!” Kolb võttis Paula käe alt
kinni. Ta ei küsinud enam. Tüdruk naeris
valjusti. Ruudi ei suutnud sellele
järsule lõbusale tujule ühtki põhjust
leida.

„Kas tahaksid koju minna?”

„Koju? Miks siis? On ju veel aega,
veel on vara. Ütlen sulle midagi.” Ta ni-
hutas enda lähemale, nagu tahaks ta mi-
dagi oma kaaslasele kõrva sosistada.

„Paula, magus, väikene, mis on sinuga
juhtunud?”

„Ei midagi.” Väike tüdruk naeris jälle.
„Olen ainult lõbus. Nüüd läheme resto-
rani,” nõudis ta.

„Meeleldi, kuid mõtle, vein...” Ruudi
hoiatus oli otsekohene.

„Vein... Palju veini... Vein on hea...
tahan endale väikese kilgi juua.”

„Paula!” ütles Kolb manitsevalt.

„Sinul peab ka väike kilk peas olema.
Luba mulle, eks?”

Ühtegi inimest ei olnud läheduses. Pau-
la surus end Ruudi rinnale.

„Täna ei vastuta ma millegi eest.” Ta
peitis näo kätega ning nuuksus...

Nõudke kõikjal

*Ja... minu majapidaja on tõesti
kultuurne — ta tarvitab ainult
„Veronika” Palmõli-seepi!*

„VERONIKA”

kõrgeväärtuslikke

palmõli-seepe!

Tulusaid juhatusi.

Juuste ravist.

Kuivi juukseid on kasulik määrada puhta rasva ehk kondiüdiga, või jälle riitsinusõliga, sest suur osa igasuguseid punateid sisaldab kahjulikke olluseid. Juuste väljalangemisel ja enne-aegsel halliksinemisel avaldab head mõju kerge massaash sõrmeotstega, määritud puhastatud vaseliiniga. Juukseid on kasulik pesta munakollasega.

Kuidas hoolitseda jalgade eest.

Paljudel inimestel jalad ühtelugu külmetavad. Selle haiglase nähte kaotamiseks pestagu jalgu külma veega 3—4 korda päevas, hõõrutagu jämeda käterätiga täiesti kuivaks ja pandagu jalga kotte kuivad sukad. Üldse hoitagu jalad soojas, sest jalgade külmetamine kutsub esile igasuguseid haiglasi nähteid inimese organismis.

Paljudele sünnitavad tuska higised jalad, iseäranis veel kui higi lehkab halvasti. Mõningail juhtudel on selle kaotamiseks tarvitatud eduga järgmist abinõu. Kolmeprotsendilise boorhappelahuga niisutatud sokid tõmmata õõseks jalga, õõ jooksul sokid kuivavad ära. Nädalas korratagu seda kolm korda. Muidugi pestagu igakord pärast tarvitamist sokid hästi puhtaks ja hoitagu ka jalad puhtad. Sokke võib leotada kaksteist tundi karboolilahus, et hävitada pisilasi.

Ka formaliiniga võib kaotada lehkavat

K. A. Rütman & Ko.

TALLINN,

Jaani 9. Telefon 466-72

Telegr. „Augustus“

*Alati suur ladu raske-
keemia kaupadest.*

Abiladu

Tartus, Kaluri 17. Telefon 1-74

higi. Jalgu hõõrutagu lihtsalt kuiva formaliiniga kolm korda päevas — jalaluseid ja varvaste vahesid. Jalanõudesse aga raputatagu kolm-neli tilka formaliinilahu haisu kaotamiseks. See ravi kestab umbes kuu aega. Ka võib formaliini 30-protsendilise lahuga ravida higiseid jalgu, kuid see kestab kauem. Kui jalad on õrnad tugevama formaliinilahu vastu, siis tarvitatagu alguses õige nõrka lahu, näiteks 10-protsendilist või veelgi lahjemat.

Lihtne abinõu on ka kuivatuspaber, mille ribad võib asetada varvaste vahele ja jalgade alla mitmekordselt kokkupandud tallavormiline kuivatuspaber suka alla.

Rahvas tarvitab jalgade higi kaotamiseks ka kaselehti, suvel värskaid, talvel kuivatatud, pannes neid varvaste vahele ja jala alla, ka suka sisse võib asetada mõned lehed. Vahetada tuleb neid iga päev.

Kölniveed

ja

lõhnaõlid

Chypre, Aromate, Fleurs de Paris,
Königslieder.

Küüntelakk, email. Peakõõma hävitaja Kõmol,
huulte- ja kulumupulgad.

A/s. „**Odor**“

Olge teadlikud ainete toitevõimes,

mida teile pakutakse iga päev. Nüüdis-
aja teadus pakub oma abi sellel alal,
millest piltlik näide allpool.

Analüüs dr. Zittovitši laboratooriumis
Tallinnas loomaliha, Inglis ja Eesti hee-
ringa toiteväärtusest:

100 gr. Eesti heeringaid sisaldab:

vett	43,0
munavalget	20,0
rasva	21,0
muid aineid	16,0

100 gr. Inglis heeringaid sisaldab:

vett	54,01
rasva	11,87
munavalget	13,12
muid aineid	21,00

100 gr. loomaliha sisaldab:

vett	72,5
munavalget	17,5
rasva	6,5
muid aineid	3,5

Nagu ülaltoodust selgub, sisaldab hee-
ringas kolm korda rohkem rasva ja ligi
25% rohkem munavalget, kui seda on
heas loomalihas. Nii et heeringas kaugel
ees seisab heast loomalihas, mis nüüd-
sel rahavaesel ajal eriti tähtis on. Pea-
legi on kalarasvad arstlikult
soovitatud mitmete tervisriikete pu-
hul, kuna liha oma vähema toitvuse juu-
res veel muid verele ja üksikuile orga-
neile kahjulikke aineid sisaldab, mis näi-
teks põhjustab ainetevahetus-häda d:
jooksva, luuvalu, neeru, põie ja
teisi sellelaolisi haigusi; halvad ham-
bad, mitmesuguseid mürgitusi veres ja
mahlades, millest tingitud vistrikud, pai-
sed ja teised nahahäired. Seda kõike väl-
dib kala-, eriti heeringatarvitaja, sest
just see kala, ja esmajoones Islandi ras-
vaheeringas annab vähima kulu juures,
tunnist võetult nagu ta on, suurima ter-
vis- ja toitlusvõime.

Kui meie heeringa juurde veel mitme-
suguseid majapidamisele näiliselt täieli-
kult väärtuse kaotanud aineid kasutame,
nagu näiteks linnas õhtueinest järelejää-
nud tee, maal igalpool saadaval olev
läbiaetud rõõsk piim, kui heeringat,
isegi kõige soolasemat ja odavamat, nen-
de ainete abil allpool järgneva, ühe meie
kuulsaima kulinaari näpunäidete järele
valmistada, siis saab sellest suurima
kokkuhoiu ja tervislisema toidu juures
veel delikaatsem roog, mis alates hurt-

siku rennidelt peenima peolauani peaks
ulatuma.

Eltoodu saavutamiseks soovitame pea-
linna parima restorani „Du Nord'i” I-se
koka Chef Boschevski

HEERINGARETSEPTE.

1. Heeringas sinepikastes koorega.

Leotada heeringas järgmiselt: puhas-
tamata heeringas pidada 6 tundi vees,
peale seda puhastada luudest, nahka ter-
veks jättes. Uuesti leotada läbiaetud rõõ-
ses piimas või lahjas teevees 3 tundi. Siis
loputada külma veega, nahk maha võtta.
tükkideks lõigata, panna vaagnale ja va-
lada üle kastega, milles $\frac{1}{2}$ teelusikatäit
valmis sinepit, 3 supilusikatäit koort,
1 teelusikatäis äädikat segatult.

2. Heeringas delikatesskastes.

Ülalnimetatud viisil leotatud heeringas
lõigata tükkideks, asetada vaagnale ja
valada üle järgmise kastega: $\frac{1}{2}$ teelu-
sik. sinepit, $\frac{1}{2}$ teelusik. suhkrut, 3 supi-
lusik. äädikat, 2 supilusik. provanks- ehk
päikliõli segatult.

3. Marineeritud heeringas.

3 heeringat leotada 6 tundi aega ja siis
tuleb valmistada keetes marinaat: 1
klaas lahjendatud äädikat, 2 teelusikat
suhkrut, 5 tk. lõhnapipart, 5 nelki, 3
loorberilehte. Nüüd võtta heeringas leost,
veest kuivaks pühkida, laduda nõusse ja
valada üle jahtunud marinaadiga, peale
pannes võimaluse korral 3 viilu sidrunit.

4. Heeringas praetud koorega.

Leotatud heeringas veest kuivaks püh-
kida, keerata jahus. Pannil sulatada 1 su-
pilusik. võid, taimevõid või rasva ja sel-
lesse asetada heeringas küpsema; läbi-
küpsenud heeringas asetada liuale ja val-
mistada kaste: 1 supilusik. võid, taime-
võid või rasva pannil sulatada, sellele
lisada 1 teelusik. jahu, 3 supilusik koort;
segu keema lasta minna ja siis üle hee-
ringa valada.

5. Isuheeringas kartuliga.

Keedetud kartul lõigata viiludeks, kúp-
setada üks sibul, leotatud heeringas sa-
muti tükkideks lõigata. Võtta või või
aseainega määratud vorm ja laduda kord
kartulit ja kord heeringat, üle riputades
iga kord praetud sibulaga. Võtta 4 su-
pilusik. koort ja üks munarebu, segada
ja panna ahju küpsema, kuni pruuniks
läheb, ja siis lauale pakkuda soojalt.

Lõunasöögil.

Kaks Hiina saatkonna kõrgemat ametnikku olid kutsutud ühes Euroopa suurlinnas lõunasöögile, millest võttis osa suur hulk diplomaate paljudest riikidest. Siin, kus viibis koos nii paljude rahvuste esindajaid, võis näha igasuguseid tüüpe ja kuulda mitmesuguseid keeli. Pimestavalt sädeles laudadel kristall ja hõbe. Lauad otsekohe ägasid jookide ja toitude all, mis täiesti tundmatud kahele idamaa diplomaadile, kes viibisid samuti külaliste hulgas ja olid alles hiljuti saabunud Euroopasse. Neile oli siin kõik võõras ning harjumata. Nii tuli neil suurima hoolega jälgida teiste söömist ja teha järele.

Õnneks olid neile kahele hiinlasele määratud kohad just teineteise kõrvale, see asjaolu kergendas märksa nende viibimist võõrastes oludes. Nad panid tähele, et külalised tarvitasid mõningate toitude juurde nii vähe mingisugust kuulsat prantsuse sinepit, mis pidi olema väga kallis ning hea.

„Vist sellepärast tarvitataksegi seda rooga nii vähe, et see on nii kallis,” mõtles üks hiinlastest ja pistis endale suhu terve lusikataie seda kallist putru. Nagu pärlid veeresid pisarad tal silmist.

Teine hiinlane vaatas huviga pealt ja küsis imestunult:

„Mispärast sa nutad, suguvend?”

„Mulle meenus äkki mu vanaisa surm,” vastas esimene. „Täna saab just kümme aastat täis, kui ta kukkus paadist jõkke ja uppus.”

Nüüd pistis ka teine endale paraja portsjoni sinepit suhu. Temaga juhtus seesama mis esimesegagi.

Hommikumaiselt rahuliku näoga küsis nüüd naaber omakorda:

„Aga miks sina siis nüüd nutad?”

„Ma nutan sellepärast,” vastas küsitav, „et täpselt kümme aastat tagasi, kui uppus sinu üteluse järele su vanaisa, sa ei uppunud ühes temaga...”

PÄRNU

Eesti kauneim kuurort.

Päikeseküllane kaitstud liivarand. **Mudaravila** 15. maist — 15. septembrini. **Vannid.** Odavad korterid. Mugav kiirrongi- ja autobuseühendus.

Pärnu supelinspektor.

VANGISTAMINE

Isand Reimann seisis jaamaesisel. Ta luges üht ajakirja ega pöörnud tähelepanu teistele reisijatele, kes ootasid rongi nagu temagi. Korraga tundis ta kellegi kätt oma õlal. Konduktor seisis ta kõrval.

„Kuidas on teie nimi?”

„Miks küsite seda?”

„Tahan teie nime teada.”

Isand Reimann raputas pahaselt pead. „Ma ei mõtlegi teile seda öelda,” sõnas ta, „ma ei näe selleks mingisugust vajadust.”

Ka konduktor pahandas:

„Teie ei taha siis mulle oma nime nimetada?”

„Ei.”

„Sel puhul...”

Samal hetkel astus jaama korrapidaja nende juurde.

„Mis siin on?” küsis ta konduktorilt.

„Härra ei taha mulle ütelda oma nime.”

Korrapidaja pöördus imestunult reisija poole.

„Kuidas on teie nimi?”

„See ei ole teie asi.”

„Palun ilma ametniku haavamiseta! Teie käitumine on kahtlane. Tulge kaasa!”

„Kuhu?”

„Jaamaülesse juurde.”

Nad läksid jaamaülesse juurde. Korrapidaja teatas:

„See härra ei taha avaldada oma nime.”

„Miks?”

Reisija hüüdis vihaseks:

„Sest et mul põhjust pole seda teha.”

„Kui ilma põhjusteta oma nime ei taheta öelda, siis leidub ikka mõni põhjus selleks, miks seda just varjatakse. Nii siis kõnelege, noormees! Tunnistage üles! Mida olete korda saatnud? Varastanud? Raharaiskamise toime pannud? Vangimajast põgenenud?”

„Midagi taolist ei lasu mu südamel. Kuid mul on ometigi õigus teada saada...”

Jaamaülem tõusis püsti.

„Mingisugust õigust ei ole teil. Seda me juba tunneme. Meie juures ei ole teil sellega õnne. Me juba õpetame teid.”

„Esitan teie peale kaebuse!” vihastas isand Reimann.

„Nii ütlevad kõik, kui neid vangistatakse. Edasi! Tulge ühes vahikorral oleva politseiniku juurde!”

Mindi jaama politseikomissari juurde. „Keda te meile seal toote?” küsis komissar.

„Püüdsime siin ühe mehe kinni,” teatas jaamaülem, „kes oma nime ei taha ütelda. Ehk saate teie teda rääkima sundida.”

Komissar uuris võõrast kaua ja läbitungiva pilguga. Selle vihane vaade ja rahutus olid silmatorkavad. Ta astus võõra juurde.

„Rahunege, palun. Võin juba arvata, milles asi seisab. Teie tulete närvihaigete sanatooriumist, hullumajast, teie olete seal põgenenud. Teid peeti seal ülekohtuselt kinni? Või olete ehk oma abikaasa surmanud?”

„Midagi ei ole ma korda saatnud!” mõirgas isand Reimann, näost punane kui keedetud vähk, „ma ei ole tapnud oma abikaasat, ei ole varastanud, pole raha raisanud, ka ei ole põgenenud vangimajast ega hullumajast!”

„Miks kardate siis ütelda oma nime?”

„Sest et mul põhjust pole seda öelda. Miks pean ütlema oma nime?”

„Kas teie siis seda ei tea?”

„Ei.”

„Siis saate seda kohe teada,” kostis komissar ning pöördus jaamaülesse poole ja küsis: „Mida see härra siis tegi? Kas purustas aknaruudu? Tõmbas häda- pidurit nalja pärast? Või sõitis ilma piletita?”

Jaamaülem vastas jahedalt:

„Nii kaugele pole ma veel jõudnud. Korrapidaja tõi ta minu juurde ning teatas, et mees loobub ütlema oma nime. Ma algasin uurimist sellega, et küsisin tema nime.”

Komissar pöördus korrapidaja poole: „Miks tahtsite tema nime teada?”

„Sest et ta keeldus seda konduktorile ütlema.”

Toodi konduktor.

„Kas see isand keeldus oma nime ütlema?”

„Ja.”

„Miks küsisite tema nime?”

Konduktor naeratas:

„Asi on õige naljakas. Keegi reisija tuli minu juurde ja palus mind küsida sellelt härralt, kas tema on see isand Prits, kes kümne aasta eest kellegi proua Meieri pulmas oli.”

Armunud rahakirjakandja.

Lea oli väike ilus üheksateistkümnenda-aastane kuldjuukseline tütarlaps, kelle kuldsed juuksed olid ta ainuke vara, kuid selline vara, mida ükski pank varanduseks ei tunnistanud. Lea oli tantsijannaks ühes eeslinna lokaalis, kuid ta teenis nii vähe, et sellest kuidagi elamiseks ei jatkunud.

Lea elas väikeses viletsas üürikorteris viiendal korral. Sinna eksis rahakirjatooja harva. Lea tundis teda ainult tänaval nägemise järele.

Kuid ühel hommikul viis minutit enne üheksat koputas keegi pliiatsiga ta uksele. Lea hüüdis ehmunult „sisse“! Sisestuja oli noor huvitav kirjakandja.

„Andestage,“ ütles Lea, „arvasin, et tuleb korteri perenaine.“

„Ei ole vabandamiseks põhjust, preili, teie olete nii veetlev selles kollases hommikukleidis!“

Ning kirjakandja ulatas Leale paberi allakirjutamiseks.

Lea imestas väga. Kes võis olla see

tundmatu rahasaatja? Kolm krooni. Rahakaardi teiselt küljelt luges ta:

„Ühelt tundmatult austajalt, kellel oli õnne näha teid tantsimas! Terviseid!“

Lea raputas pead, kuna kirjakandja sõnas:

„Seda ei ole ju palju, aga...“

„Lugege! Ühelt tundmatult austajalt!“

„Tore austaja, kes saadab ainult kolm krooni!“

„Oh, olen siiski väga tänulik. Olen ju ainult väike tähtsusetu tantsijanna, kes teenib õige vähe. Rõõmustan nende kolme krooni üle.“

„Loodan, et teie heategija saadab teile pea jälle raha.“

„Rõõmustuksin samuti. Kuid teie, vae-neke, peate ju kolme krooni pärast ronima üles viiendale korrale!“

„Teie juurde, preili Lea, tuleksin ilma raha toomata ka siis, kui elaksite viiekümnendal korral ja kui lift oleks riikis.“

Möödus viis päeva, ilma et Lea oma austajalt ja heategijalt raha oleks saanud. Kuuendal päeval aga toodi jälle kolm krooni. Sel korral jäi rahatooja kümneks minutiks sinna ja palus Lealt tema päevapilti. Tal oli õige kahju lahkuda, ning ta ohkas: „Nägemiseni!“

Kaks päeva hiljem tuli kaks korda kolm krooni kahelt tundmatult austajalt.

Järgmisel päeval tõi kirjakandja jälle kolm krooni ja sellele järgneval päeval jällegi kolm krooni. Nii kestis see kaks nädalat. Siis, kuu lõpupoole, päevas ainult kaks krooni ning viimastel päevadel ainult kroon päevas.

Järgmine kuu algas jälle kolme krooniga, kuid juba paari päeva pärast tuli kroon päevas.

Ning siis?

Säraval näol astus kirjakandja oma pruudi Leaga perekonnaseisuametisse. Kui laulatus möödus oli, suudles kirjakandja oma noort naist ning sõnas:

„Peaksime ka sinu heategijale teate saatma, eks ole?“

„Kuid ma ei tea ju, kes ta on.“

„Õieti ei olnud see kellegi õige austaja, kes nii vähe saatis — ainult kolm krooni ja mõnikord isegi ühe krooni.“

„Kuid selle kaudu õppisid sa ju mind tundma.“

Lüsa Born

Kalade,
vähkide,
kodu-
ja metslindude
eksport.

Vastuvõtmise koht

TALLINNAS, ESTONIA PST. 13

Telefon 309-25

Telegr. aadress: Born Tallinn.

Võtan igasuguseid kalu ekspordiks
kui ka siseturul müügiks vastu.

Maksan parimaid päevahindu.

„Ei tea, kas ta saadab ikka edasi raha?”

„Ei usu, et ta seda teeb, armas mees.”

„Miks siis mitte, minu kallis Lea?”

„Sest et ju sina ise see austaja ja heategija olid!”

„Või mina? Kuidas saad sa seda tõendada?”

„Pea sulle midagi üles tunnistama, armsam! Nägin sind sageli tänaval, sa meeldisid mulle. Et sind enda korterisse meelitada, saatsin ise endale kolm krooni.

Ja pärast, mõni päev hiljem, saatsin ma jälle endale kolm krooni. Siis hakkasid sina mulle saatma. Sina, kallim! Kuu lõpupoole jätkus sul ainult ühe krooni saatmiseks.”

„Kahjuks jah, Lea, andesta!”

„Andestama peaksin ma? Ma olen ju nii õnnelik, et oman sinu. Kuid toon ka raha abiellu kaasa. Hoidsin kõik raha, mis sa mulle saatsid, alles. Oled sa minuga rahul?”

Valik ei ole alati kerge.

G. Bode jutuke.

„Kui tahad naise iseloomu tundma õpida, siis kalla tema uue kleidi peale klaas punast veini,” ütles onu, ja onu oli ometigi sel alal asjatundja.

Joel pidi aga kolme naise iseloomu uurima, sest ta tahtis abielluda ning kõhkles ja vankus nagu pilliroog tuule käes kolme noore ilusa naise vahel, kes iseloomudelt erinesid. Kõhklejad mehed ei meeldi küll naistele, kuid Joel oli nii armas ja kena noormees, et talle võis andestada kõhklemist. Ja seda kergemini andestada, et ükski kolmest kõne all olevast naisest teistest ei teadnud ning ennast ainsamaks äravalituks pidas.

Joel algas nii siis katset Evaga, kel võluvad sinised silmad ja rõõmus lapse-naer. Ta viis neiu autos ühte mugavasse vene restorani, kus Eva huvitav valge ülikond sai suure menu osaliseks. Unistaval näol kuulas Eva Joeli juttu, kui Joel äkki nagu kogemata klaasi veiniga laualt just Eva kleidile tõukas.

Valge kui lumi ja punane kui veri, mõtles Joel. Ta nägi, kuidas Eval suured pisarad üle põskede veeresid. Aralt püüdis ta teda lohutada, kuid sellest oli vähe kasu.

Eva nuttis ja nuuksus. Joelil oli tundus, nagu oleks ta hävitanud inimelu.

Seal kogus end Eva, haaras puudri-toosi, et hävitada näolt nutujälgi. Huulepulk värskendas huulte puna, ning pehme unistav hää sosistas:

„Worthi juures on imeilus vesihall kostüüm, armsam, läheme ja vaatame, kas ta veel alles on! Ehk sobib mulle see värv?”

Hall sobis Evale suurepäraselt, kuid kui nad Worthi juurest väljusid, teadis Joel kindlasti, et ta iialgi Evaga ei abiellu.

Joel einetas Gretega, kes oli elurõõmus, tark ning huvitav naine. Ta võis sama suure huviga kõnelda poliitikast kui uuemast rumbatantsu sammust, Joel oleks peaaegu oma katse unustanud. Kuid seal meenus talle onu nõuanne — ning punane vein voolas üle rohelise siidkleidi.

Tütarlaps kahvatas hetkeks ning püüdis rätikuga kleiti puhastada. Nähes, et see mingisuguseid tagajärgi ei anna, ütles ta rahuliku häälega.

„Sest ei ole midagi, armas Joel, mul on ainult kahju, et meie huvitav kõnelus selle tühise asja pärast sai segatud.”

Kui ta Grete koju saatis, arvas ta olevat leidnud õige abikaasa. Kuid Gretet järgmisel päeval külastades, et talle kätt ja südant pakkuda, ehmatas Joel.

A. FREDERKINGI

Kümblusseep

on parimaid

tualettseepe.

A. SCHEER

Trikoo-, paela- ja posamenditööstus.

Aant. 1892.

Valmistab sõjaväe fressi paelu, narmast, kõiksugu nõõre siidist ja puuvillast, kumme, öopesunõõpe ja -topse, pidžama-garnituure ja igasugu muid paela- ja posamenditööstuse artikleid — ka tellimiste peale.

Tellimiste läilmine kiire ja korralik,
mõõdukate hindadega.

Tallinn, Viru t. 4. Kõnetraat 444-82.

Kino „Helios“e peal III korral.

Õieti oleks ta pidanud teatama oma tulekust. Sest Grete omas rohelises siidkleidis, millel veel selgesti näha olid väljapestud veiniplekid, ei huvitanud teda enam põrmugi.

Õhtul on Joel Astridi juure palutud, kes elukutselt maalikunstnik.

„Joel, tule õhtul minu poole; tegin endale uue hommikukleidi valgest siidist, kullaga tikitud — imeilus. Sa pead seda nägema. Palun võta ka pudel veini kaasa, sest minu rahast jätkub ainult kookide ostmiseks.“

Joel tuli ja imestas Astridi uut kleiti. Ning Astrid võlus teda. Joel vandus mõttes onu. Pidi ta siis tõesti niisuguse toredata kleidi ära rikkuma, see oli ju kunstitöö.

Kuid ta pidi seda tegema, et viia läbi oma katset.

Ta rikkus kunstitöö.

Astrid punastas viha pärast, siis muutus ta kahvatuks, ning korraga tundis Joel üht väikest, aga sugugi mitte pehmet kätt põsel.

Talle anti tubli kõrvakiil.

Vihaselt jooksis Joel minema.

Ta otsus oli kindel. Ta ei abiellu iialgi. Kaksikümmendneli tundi jäi ta oma otsuses kindlaks. Siis helises korraga telefon.

„Hallo, siin Astrid. Olen kasvatamatu ja inetu iseloomuga tüdruk. Andesta, kallim! Tahaksin sulle meeleldi näidata oma uut hommikukleiti: punane kullaga — imeilus. Sa pead kindlasti tulema. Tahan ju ka sinult andestust paluda.“

Joel tuli. Ta leidis Astridi suurepärasel meeleolul. Astrid kandis kirsipunast hommikukleiti, mis näis Joelile vähe, õige vähe tuttav. Joel oli vaimustatud.

„Kas sa mitte liiga palju raha ei kulutanud selle uue kleidi peale?“ küsis ta.

„Väga palju maksis ta, terve varanduse kulutasin ma ta peale. Tead, ma värvisin ju selle veiniplekkidega kleidi punaseks. Ma ise värvisin selle ja olen sellele nii uhke. Sina aga ei pane seda tähelegi ja arvad, et see on uus.“

Joel ja Astrid abiellusid. Joel on väga õnnelik, sest ta ei saa seda iialgi teada, et tark väike Astrid pulmades eelõhtul põletas ära valge kullaga tikitud hommikukleidi, millel punase veini plekid peal.

Punase veini plekke ei võta miski välja. Kuid kas peab siis mees kõik teadma?

Kuidas mõjub ilmastik taimedele, loomadele ja inimestele.

Maateaduslik kirjeldus.

Ilmastikul on suur mõju nii elavale kui ka elutule loodusele, eriti inimesele, kui vastuvõtlikumale, tundelisemale olendusele. Päikese soojus, valgus, niiskus või selle puudumine, suuremad temperatuuri muutused mõjuvad loodusele kas elustavalt või jälle surmates tema teguvõimet ja eluinstinkte.

Kevadel näeme, kuidas päikese soojusega tärbab loodus. Taimedes, loomades ja ka inimeses tõuseb esile uus jõud, teguvõime. Kõik see on tingitud soojuseenergia tagavarast, mida päike maale

saadab. Takistab aga järsku mingi kõrvalmõju päikeseenergia tööd — kas hakkavad korraga puhuma põhjatuuled või katab taevast tihe pilveloor, — tõmbub loodus kõssi: taimed suruvad kokku oma õrnad, värsked lehekused, linnuke konutab okste vahel ja inimenegi ei siruta end kuigi uljalt vastu tuult.

Ilmastik mõjub inimesele mitte ükski füüsiliselt, vaid ka psüühiliselt. Mõned inimesed on eriti tundelised igasuguse ilmastiku muutusele. Ilmade halvenemisel halveneb ka nende meeleolu, töö-

tahe ja teguvõime. Mõned koguni haigestuvad, sest ilmastiku muutus mõjub nende närvikavale. See muutus peegeldub siis ka nende töötulemustel ja muudel eluavaldustel. Selliste inimeste juures ilmastiku muutuse momendil pole võimalik saavutada positiivseid tagajärgi. Muidugi võib ilmastiku muutus mõjuda omakorda ka väga positiivselt. Hea, kerge õhk, hele päikesepaiste näiteks annab kahetõelise energia, töötahet ja jõudu. Päikese soojus toidab meie elujõudu, kosutab tervist, mis omakorda karastab vaimu.

Vaatleme sooja ja külma mõju. Eriti silmapaistev on see taimede juures. Külmade tundrades kasvab sootaimestik, kanarbik, parajas võos aga juba okaspuumetsad, veel enam lõunapoolse seega ja lehtpuumets, lõunas esineb tamm ja pukipuu, troopikamaid ehivad juba igihaljad palmid ja seeditid.

Mispärast ei kasva meil palmipuid ja kuuski lõunas? Tuul võiks ju kanda seemneid kaugele. — Seepärast, et need taimed ei kannata välja uusi olusid. Kui mõni palm hakkaks meil kasvama, jääks ta peagi kiduraks ja närbuks, sest ta iseloomule pole siin vastavaid ilmastikutingimusi.

Lähemal vaatlemisel kohtame siiski palju sarnasust taimeriigis. On taimi, mis esinevad troopikamaail suurtena, kuna meil leiame neid miniatüürides, kuigi mitte täitsa puhtal kujul. Siin võib oletada aklimatiseerumist. Taimrännates lõunast põhja muutub ilmastiku mõjul vähehaaval kiduramaks ja ki-

duramaks, kuni ta jõuab piirkonda, kus ta seeme enam ei küpse sigimisevõimele, ja põhjapool seega see taim ei esinegi. Kujukaaid aklimatiseerumise näiteid pakub just taimeriik suurel arvul. Näiteks, kui Kesk-Euroopast pärit odraseemet järsku Põhja-Norras külitakse, siis ei edene ta üldse mitte. Kui aga seda otra iga aasta külitakse ainult 2 lausekraadi võrra põhjapoolse, harjub ta lühema suvega ja valmib, kuigi mõnikord üsna kiduralt.

Veel tundelikumad on kliima muutuse vastu loomad. Soojast kliimast toodud loomad harjuvad raskesti põhjamaade ilmastikuga. Ahvid ja jaanalinnud põhjamaale toodult haigestuvad ja surevad.

Ka inimesed on kliima muutuse vastu tundelikud, näiteks neegritele ei sobi kuidagi põhjamaa ilmastik ja eurooplasele palavniiske kliima.

Kuidas aga kliima üldse mõjub inimise tervisele, kasvule ja vaimlistele omadustele, näitab kujukalt see, et rahvad mitmelt maakera osalt ei oma ühesugust intelligenti ega võimeid. Inimesele näivad olevat kohasemad keskmise soojusega maad. Kultuurrahvad asuvad enam põhjas kui lõunas. Skandinaavlaste, sakslaste, inglased venelased, prantslased on maakera kultuuri kandjad — ja nad kõik asuvad para- või jahedakliima võos.

Lõuna kõrvetava päikese all kaotab inimene erksuse. Kuumus teeb ta vaimult tõntsiks ja füüsiliselt lõdvaks. Lõunarahvad on laisemad kui põhjamaa rahvad, osalt ka seepärast, et neile valmistab

Riidevärvimise vabrik ja keemiline pesemiskoda

R. NATUS

Viljandis, Tartu t. 24. Telefon 59. Asut. 1883.

ERIALA: Kõiksugu kodukoetud ja vabrikuriiete värvimine ja spreteerimine. Kantud riiete värvimine ja keemiline puhastamine. Shäärimine, pesemine, vanutamine, pressimine, värvimine ja dekateerimine.

VASTUVÕTMINE: Tallinn — Gonsiori 1; Harju t. 29. S. Pärnu m. 33, Pikk t. 5. Tel. 433-33. Tartus — Uue Turu 28, tel. 510. Raatuse 16-a. Paides — L. Räästase juures. Pärnus — „Labor“, Rüütli 17. Võrus — S. Songi juures. Haapsalus — I. Speismann, Karja 7.

Peale selle vastuvõtmine pea kõikides kodumaa linnades ja alevites. Spetsiaal tööstus villase riide apratuur ning värvimine.

Nõudke kõikjal

ainult auhinnaga kroonitud

Melange-kohvi

Vabrikuladu Tartus,

Aia tänav 32. Telefon 1-76.

vähem muret elu ülalpidamise hankimine, mida loodus pakub neile rikkalikult, valmina, küpsena, kuna põhjas inimesed peavad tegema seks suuri jõupingutusi.

Ent seejuures on lõunamaalased jällegi temperamentsemad. Kuum päike kiirendab vereringvoolu, verre imbub rohkesti väärolluseid, mis ärritavad ergusüsteemi, mille tagajärjel inimene tegutseb kiiresti, sageli tasakaalutult. On aga tagavaras olev jõud raisatud, muutub lõunamaalane pahuraks. See ei võimalda sooja kliima elanikul sageli süveneda teaduslikesse uurimusesse. Seevastu aga on tal rohkem arenenud tundeilm. Seepärast ongi lõunamaal rohkem arenenud kunst: laul, tants, muusika, kujutav kunst.

Sageli liigne tundelisus muudab aga inimesed metsikuks, sama metsikuks kui on lõunamaa loomadki. Näiteks palavvöö kiskjatele loomadele ja mürgistele roomajaile on vastandiks põhjamaa flegmaatiliselt põdrad ja karud. Inimenegi liiga põhjas on vaikne, talitab rohkem mõistuse kui tunnete järel. Tihti aga ei ole see mõistus liiga põhjas kuigi kaugele ulatuv. Eskimo ei lähe tasakaalust välja, kui teda haavatakse, vaid ta kaalub

kaua järele ja haudub lõpuks kättemaksuplaani.

Päikese energiast, selle soojusest oleneb lokkav elu, kuid ei saa unustada, et see taevalik päikesejõud on heamõjuline vaid teatavasis piires, üle nende piiride ta mõjub veel rohkem hävitavalt kui ta puudumine. India džunglite elanikud ja lõunaranniku korallipüüdjad närbuvad kuum-niiskes õhuleitsakus, küpsedes vara ja vananedes samuti vara. Aafrika võsaelanikud on just ilmastiku tagajärjel jäänud kangu nii kehaliselt kui vaimliselt.

Ümbrus laias mõttes loob inimese, ja kliima on pikkade aegade jooksul kujundanud välja ka inimrassid, mis suuresti üksteisest erinevad. Kahtlemata on ilmastiku mõju elusloodusele sama suur kui pärivuse ja ümbruse mõju üksikule inimesele.

Nagu ümbrus parandab ja kasvatab, või jälle vastupidi, inimesele külgesündinud iseloomuomadusi, samuti mõjub ka ilmastiku muutus kas tervendavalt või purustavalt inimese tervisele ja tema hingeolule. Haigete närvidega, nõrga tervisega ja tasakaaluta vaimuga inimene, sattudes uutesse oludesse, uude ilmastikku, võib seeläbi nagu uuesti sündida. Nagu taim ja loom, nii akklimatiseerub või hävineb ka inimene. Ja et maakeral on valitsemas nii palju mitmekesisust ja omapärasust kultuuris, siis on see suuresti tingitud just erinevast ilmastikust, mis loob igale rahvale tema omapärasuse ja sellele vastava kultuuri.

A.-S.

»BASSEIN«

AIA TÄN. 3.

TEL. 447-68.

**Rooma - Vene saunad.
Voolava vee basseiniga.**

NALJA

Prillid.

- Vanaema, missugune klaas on sinu prillidel, kas harilik?
- Ei, mu lapsuke, suurendusklaas ikka.
- Siis, vanaema, võta prillid eest ära, kui sa mulle moosi annad...

Hambad.

- Vanaema, kas sul on hambad?
- Ei, laps, mul ei ole enam ammu ühtki hammast.
- Siis, vanaema, hoia sa seni mu pähkleid, kuni ma teistega mängin.

Rahuldamata uudishimu.

- Vanaema kukkus kõrgelt trepilt alla. Pojapoeg kuulis sellest ja hakkas kibedasti nutma.
- Ära nuta! — lohutab ema last. — Vanaemaga ei juhtunud midagi tõsist. Noh, lakka ometi nutmast. Vanaema on terve. Noh, küllalt! Mis sa siis nüüd veel nutad?
 - Aga ma ei näinud, kui vanaema kukkus!

Ülekuulamisel.

- Kus sa elad?
- Mitte kuski.
- Aga sina?
- Tema naabruses.
- Millisel alal sa töötad?
- Ei mingisugusel.
- Ja sina?
- Olen tema abiline.

PIIRITUSEST KÄÄRINUD
A./S. „ODORI”
VIINA-ÄDIKAS
PARIM MAITSEAINE

Küpsisepulbrid **Priima** ja **Nova**.
Beefsteaks ja Cabul sousid.
Vaniliin ja shelee pulbrid. Parimad maitseained
A-s. „Odor”

Kuidas keegi...

- Ostja: „Andke mulle putukapulbrit!”
Apteeker: „Kui palju?”
Ostja: „Ah, kas ma neid olen lugenud! Andke esialgu kümnetuhande jaoks, edaspidi juba näeb.”

*

Palvetamas.

- Poisike palub Jumalat. Ta põlvitab pikas särgis voodil, käekesed ristitatud rinnale. Särgi alt paistavad vaid ta roosad kannad.
- Ta noorem õde tahab kasutada silmapilku, mil venna käed kinni, s. t. ristitatud rinnale, et kiusata venda. Ta kõditab venda kontsast.
- Poisike teeb ristimärgi ja palvetab edasi. Kuid õde ei anna rahu — ta kõditab jälle ja ikka veel. Viimaks poisike ei pea enam vastu ja ütleb:
- Armas Jumal, anna mulle andeks, et katkestan palvetamise, — ma ainult virutan talle kord vastu vahtimist ja palvetan siis edasi.

Meie tee valmistaja juurest tarvitaja juure on **kõige lühem ja odavam.**

Oma külmetusruumid-suurlaod.

Peale igasuguste **värskete** ja **soolatud lihasaaduste** müüme

priima vorste, sinke, ribi j. n. e.

Eriti soodsatel tingimustel müüme
sulatatud ja sulatamata ploomirasva.

Meie pesuseebi suurtööstus valmistab puhtast rasvast **sinisekirjut seepi** ja **kollast tuumseepi.**

U u d i s! Mõne päeva pärast jõuab müügile **saunaseep**, mille hind on väljaspool võistlust.

Ühisus

„Estonia Eksporttapamajad”

Tallinn, S. Tartu m. 101, postkast 33, tel 309-53 ja 305-51

ESTOTRÜKK

TALLINN, SUUR KARJA 8

TELEFON 445-25

*Valmistab igasuguseid
i r ü k i i õ i d
mõõdukate hindadega*

Automaat-trükimasinad.

Ladumise masinad.

KLİŠEED

tellite kõige kasulikumalt

TSINKOGRAAFIAST

V. REBANE & Ko

Tallinn, Aia tän, 4. Telefon 464-97

Helsingisse sõitjatele
soovitame külastada

NISSENI

kohvikauplust ja kohvikut

Põhja-Esplanaadil 17

Kaubaturu ääres.

Hea kohv.

Hea tee.

Nii umbes.

Proua teenijale:

„Ütelge oma sakstele: Ma tänan kutse eest, aga ma ei saa tulla. Ma pean ise keetma, sest et mul kodus kõik haiged on.”

Teenija sakstele:

„Armuline proua tänab kutse eest, kuid ei saa tulla, temal on kõik kohad haiged, sest et ta ise keedab.”

*

Keegi daam tahtis osta oma koerale veenõu.

„Kas soovite niisugust nõu, millel kiri peal „koerale”?” küsis müüja.

„Usun, et seda vaja ei ole,” arvas daam, „minu mees ei joo vett ja koer ei oska lugeda.”

*

Kord ühel pidustusel Potsdami lossis, kuhu oli ilmunud palju külalisi, tekkis vaielus daamide vahel, kellel esimesele kohale õigus. Kojameister, olles õige ärritatud meeolus, teatas asjast kuningale ning palus kuninga otsust.

Kuninga näo üle libises pilkeviline, siis ütles ta kindla häälega:

„Ütle daamidele: kõige rumalam mingi kõige enne.”

Otsekohene.

Bismarck laskis oma saapad õuekingsepa Breiteri juures teha, kes oli tuntud naljahammas. Kord tuues Bismarckile paar uusi saapaid, tahtis kingsepp isiklikult näha, kas saapad sobivad. Et teda lossis tunti, lubati tal oodata ruumis, mille kõrvaltuppa viiv uks oli praokile. Selles kõrvalruumis leidis aga parajasti aset erakorraline ministrite koosolek, kus vaieldi õige elavalt.

Bismarck lõpetas viimaks pahaselt istungi. Kui ta kõrvalruumi tultes Breiteri seal istumas nägi, oli ta imestus suur. Kui kõik ministrid olid lahkunud, küsis ta: „Kas kuulsite meie kõnelust, Breiter?”

„Pidin ju kuulma, kõrgus, uks oli praokile.”

„Ja mida mõtlesite teie, kuuldes meie vaielusi?”

„Mõtlesin endamisi: nüüd tean, et Jumal maailma valitseb, sest ministrihärрад ei suuda seda vististi mitte teha.”

Vagunis.

„Härra, kui teie oma viripille ei vaigista, siis juhtub midagi, sest ma ei jõua kauem nende nuttu kuulata.”

„Armas naaber, olen enda reisukohvri jaamaesisele unustanud, minu abikaasa istub veel praegu jaama einelauas, lapsed rebisid praegu sõidupileti katki ja kõigele lisaks istuime meie vale rõngis, ütelge ise, mis võiks mulle veel juhtuda?”

*

„Kas tegid minu nõuandmise järele ja riputasid puuviljaplekkidega laudlina õue?”

„Jah.”

„Noh, siis on plekid muidugi kadunud?”

„Seda küll, kuid laudlina ühes nendega.”

VORSTITÖÖSTUS

„PRIMA“

Soovitab tuntud headuses
igasuguseid sinke ja vorste

Müügikoht:

Lihaturg № 2, III rida.

Vabrik asub Hugo Trefneri tän. Nr. 9

Austusega omanik **Vetke**

Pagari- ja kondiitriäri

H. LAAS

Vana Posti tän. 7, telef. 446-57

Teatan lugupeetud ostjaskonnale, et minu äri on pühapäevadel jälle avatud 1. septembrist alates, ja soovitan oma tööstusest tunnustatud hea duses kõrgeväärtuslikke kondiitri- ja pagaritööstuse saadusi, ka suhkruhaigete leiba eht Ungari glutiinjahust.

Austusega **H. Laas.**

Klaveriõpetaja: „Ühest ei saa ma seda rikkakssaanud sulast ära võõrutada.

Kui ta fortissimo mängima peab, siis sülgab ta ikka enne pihku.

*

„Noormees, kas teate ka, kuidas ma oma raha teenisin?”

„Tean küll — kuid see ei vähenda siiski mu armastust teie tütre vastu.”

*

„Aust. ajalehe toimetus! Lugesin teie lehest, et kalasöömine arendab mõistust. Paluksin juhatust, missuguseid kalu peaksin sööma?”

„Aust. proua. Teie kirja põhjal soovitaksime teile valaskala süüa.”

*

Keegi vaimulik armastab pildirikast kõnet.

Ühel päeval võrdles ta kirikus jutluse ajal patuse inimese elu laevaga, mis merel tormi käes ning kaljude vastu puruneb. Keegi madrus, kes juhuslikult kirikus viibis, kuulab huviga jutlust.

„Lained on mäe kõrgused, torm ulub, purjed rebenevad,” müristab õpetaja kantslist, „tüür ei tööta, laev liigub surmatoovate kaljude poole.” Korraga kostab häält alt kirikust: „Ankrud välja! Ankrud välja, ära asjata lobisemisega aega viida.”

KINDLUSTUS-AKTSIA-SELTS

EESTI LLOYD

ASUTATUD 1919. A.

Seltsi poolt seni väljamakstud kahjutasud tõusevad üle kahe miljoni viiesaja tuhande kr. mis on parimaks tõenduseks kindlustamise määratamast tähtsusest.

TOIMETAB: Elu-, tule-, murdvarguse-, klaasi-, õnnetusjuhtumite- ja veokindlustusi.

Kindlustage oma elu ja varandus kuni veel aeg!

Seltsi juhatus ja peakontor Tallinnas, Pikk t. 11, oma majas, telefon 430-08 ja 448-94.

Osakond Tallinnas, V. Karja t. 12, telef. 443-82.

—: ESINDUSED IGAL POOL ÜLE RIIGI —:

PRAKTIINE
ELEGANTNE

IGA ILMAGA
SOBIB AINULT

EESTI ELEGANTSELE DAAMILE

GLORIA

SUKK

MATT BEMBERGSIIDIST

A.-S. TRANSIITO

EESTI TÖÖ ON
EESTI KULD

EI OLE
PAREMAT

D.-Ü.

Põllumajanduslik Eksport

ostab piiramata arvul läbi aasta
väljaveoks ja siseturu tarbeks

Kanamune.

Sortimise ja kogumise punktid
asuvad üle maa.

KONTOR:

Tallinn, S. Karja 18, Laenu-panga
majas ja ruumes. Telefon 445-71
ja 447-53.

KESKLADU:

Tallinn, Estonia puiestee 13. ---
Telef. 307-25.

Telegr. aadress: „OVO“. ----
Postkast 246.

Viljandi jahuveskite ladu,

Narva mnt. 13, kõnetr. 304-60

★

Teatame lugupeetud ostjaskonnale, et
on kohale jõudnud käesoleva aasta
lõikusest:

**nisupüülid – sõre, poolsõre
ja teised s., rukkijahu ja
püül.**

Kasulik sisseostukoht kaupmeestele ja
ühisustele. Hinnad odavad.

Austusega

Viljandi jahuveskite ladu,

Narva mnt. 13, kõnetr. 30-460.

Mööblitööstus

Hans Jlisson

Tartus, Tähe tän. 22

VALMISTAB

modern- ja stiil-mööblit, kabi-
nett-garnituure, moodsaid ku-
šette, jõhv-, mereheina ja vedru-
madratsid.

TÖÖ EEST TÄIELIK VASTUTUS

Keemiatööstus

H. VICHMANN

Tallinn, Paldiski mnt. 20. Tel. 434-64

Soovib jällemüüjatele saapakreeme:
„Neva“ „Novus“, „Vau“ ja eriti „Cirage“
mis iseäranis kõrgeväärtslik.

Veesaapamääre „Kalamees“

Metallipuhastuse pulbrit „VOLA“
Küünlaid, jõulüküünlaid j. n. e.

Tall. Tiisikuse V. V. Seltsi

Kopsuhaigete

SANATOORIUM

Nõmme-Kivimäe

5 minuti käik Kivimäe jaamast.

Põllu tän. 63

10 ha. suure männimetsaga kaetud 60 mtr. merepinnast kõrgel maa-alal. Keskküte, elektrivalgustus, veevõrk külma ja sooja veega tubades.

Arstitakse kopsu-, kurgu-, luu- ja närme-
tiisikust.

K O P S U L Õ I K U S E D

Betoontoru-tööstus

O. VAREV

Paldiskim. 42-a. Veerenni t. 29-a.
Telefon 429-87. Telefon 426-01.

TALLINN

Soovitab odavate hindadega:

tsementtorusid, kaevurõngaid, põllutorusid, müüri-, õõnsaid-, parkett ja katusekive, alaposte, tsement ja terazzo hauakaste.

Metsaeksportäri

MEIER JUDEIKIN

ostab piiramata arvul kasvavat metsa palke ja eksport laudu ja müüb soodsate hindadega kuivi ehitusmaterjale

VÖRUS — Vabriku tän. 6, tel. 89.
TALLINNAS — Uus Sadama 11, tel. 428-09.
TAPAL — kõnekr. 6.
MUSTVEES kõnekr. 15.
PÕLVA RAUDTEEJAAMAS — kõnekr. 4-c.

Tähtis perenaistele!

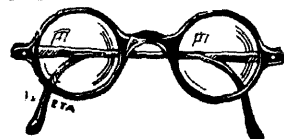
Kõige soodsamalt ostate värsket süldikaupa, sinke, keedu- ja suitsuvorste, rulaade, lihakonserve ja eriti „Estonia Eksporttapa-
majade“ maitstvat praadsinki

„Lihatsentraali“

→ kauplustest.

Soovitan

prille

arstitähe järele **ZEISS PUNKTAL** ja teiste paremate firmade kl aasidega saavad kiiresti ja hästi tehtud. Parandan päevapildi aparate, binokleid, baromeetreid, täitesulepäid jne.

A. SCHIEFNER

(END. HAUSEN) RAEKOJA PL. 12.

EESTI TRÜKIVARVI VABRIK
LOUIS NICOT
TALLINN, VABRIKU 12, TEL. 439-58.

Valmistab kõik trükivärvide, kuivad ja hõõrutud, lito-, tüpograafia, offseti ja muu jaoks. Värnitsat, valtsimas kõigis sortides ja kanguses.

Vastutav toimetaja: O. Abroi.

Väljaandja: H. Laur,

Toimetus ja talitus: Tallinn, Suur Tartu mnt. 41-9.
Trükikoda „Estotruk“, Tallinn S. Karja 8, 1934. a.

TARTU EESTI MAJANDUSE ÜHISUS

TARTUS, HOLMI TÄN. 12-18.

TELEFON 10, 10-70 ja 2-61

OSAKONNAD:

Tartus, Võru tän. 4,
tel. 10-30.

Räpinas, tel. 33 ja
Pukas, telefon 18.

*Suurim ja kõige vanem
majandusühisus Eestis.*

Laos suures valikus soodsatel tingimustel **põllumajanduslised-,
ehitus-, raua-, naha- ja koloniaalkaubad.**

Müük suurel ja väikesel arvul.

Laevade ühendused.

Tartu Linnavalitsus ja Ko, Auriku t. 2,
telefon 3-93.

Tartu — Kolkja — Mustvee — Vasknarva liin: a/l. „Harry“ ehk „Torm“

Ärasõit Tartust kuni Mustveeni kell 2 lõunal igal teisipäeval ja neljapäeval ja kell 8 hommikul igal laupäeval. Ärasõit Tartust kuni Vasknarvani kell 8 hommikul igal laupäeval. Ärasõit Mustveest kuni Vasknarva kell 5 p. l. igal laup.

Ärasõit Vasknarvast — Tartusse (Mustvee kaudu) kell 4 p. l. igal pühapäeval. Ärasõit Mustveest — Tartusse kell 0.05 öösel igal esmasp., kolmap. ja reedel.

Tartu — Warnja — Kasepää — Kolkja — Meerapalu — Piirisaare liin (kuni 15. IX.) A/l. „Torm“ ehk „Luik“.

Ärasõit Tartust kõigi jaamade kaudu kell 2 lõunal igal esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel. Ärasõit Kolkjast — Piirisaarde (Meerapalu kaudu) kell 7 õhtul igal esmasp., kolmap. ja reedel.

Ärasõit Meerapalust — Piirisaarde kell 8.30 õhtul igal esmasp., kolmap. ja reedel. Ärasõit Piirisaarest — Tartusse (Meerapalu-Praaga kaudu) kell 2 öösel igal teisip., neljap. ja laup.

Tartu — Võõpsu — Värska — Budovitsi — liin: A/l. „Kungla“, „Luik“ ehk „Torm“

Ärasõit Tartust kuni Võõpsuni kell 9.30 homm., igal teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval. Ärasõit Tartust kuni Värskani kell 9.30 homm., igal teisipäeval ja laupäeval. Ärasõit Tartust kuni Budovitsini kell 9.30 homm., igal neljapäeval. Ärasõit Võõpsust — Värskasse kell 6 p. l. igal teisipäeval ja laupäeval. Ärasõit Võõpsust — Budovitsi kell 6 p. l. igal neljapäeval.

Ärasõit Värskast — Tartusse kell 9.30 homm. igal pühap. ja kell 4 homm. igal kolmap. Ärasõit Budovitsist — Tartusse (üle Võõpsu) kell 9.30 õhtul igal neljap. Ärasõit Võõpsust — Tartusse kell 12 lõunal igal pühap. ja kell 7 homm. igal kolmp. ja reedel.

Tartu — Kaagvere liin I. VI. — 31. VIII. A/l. „Torm“, „Luik“ ehk „Eha“.

Ärasõit Tartust kell 6 õhtul igapäev; peale selle kell 2 lõunal igal laup., ja kell 9 homm. igal pühap.

Ärasõit Kaagverest kell 7.30 õhtul igapäev; peale selle kell 3.30 p. l. igal laup., ja kell 10.30 homm. igal pühapäeval.

Tartu — Jänese liin: A/l. „Luik“.

Sõidab pühapäeviti ja pühade ajal erisõiduplaani järele iga päeva tarvis.

No 1035 (12.7.34)

Ar 934 P
V003

~~RIIGIRAHVUSKOGU~~

AKTSIA-SELTS

BALTI PUUVILLA

KETRAMISE JA KUDUMISE VABRIK

IGASUGUSED PUUVILLASED KAUBAD:

pleekimata, pleegitud, merseriseeritud, lüstreeritud, värvitud ja trükitud.

VABRIK:

Tallinn, Kopli t. 35.

JUHATUS:

S. Karja 15, telef. 445-61 ja 445-62.

PEALADU JA SUURMÜÜGIKOHT:

K.-T. A.-S. „KREENBALT“ Tallinn, S. Karja 13, telef. 425-14

EESTI NIIDI VABRIK

ÕMBLUSNIIDID:

„Valge Rist“, must, valge, khaki ja värviline kuuekordne kõrgemas headuses.
„Õmblus Masin“, must ja valge, kolmekordne.
„Ämblik“, must ja valge, kolmekordne.

KINGSEPANIIDID:

„Valge Rist“, must, valge ja värviline.
Heegelniit, valge.
Sukalõng, must, valge ja pleekimata.
Sukanõelumiselõng, matt ja läikega, igas värvis.
Traagelniit, pleekimata.

VABRIK: TALLINN, KOPLI T. 35.

JUHATUS: S. KARJA 15, TELEF. 445-61 ja 445-62.

K.-T. A.-S. „KREENBALT“,

TALLINN, S. KARJA 13, tel. 425-14.